បាឋកថាទិវាជាតិអំណាន

វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សា
របស់សិស្សក្នុងបរិបទ
នៃការអប់រំក្នុងសតវត្សទី២១

បាឋកថាទិវាជាតិអំណាន

វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សា
របស់សិស្សក្នុងបរិបទ
នៃការអប់រំក្នុងសតវត្សទី២១

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហង់ជួន ណារ៉ុន**

២០២៣

រចនាទំព័រ និងសម្រួលអត្ថបទដោយគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយ Sipar
© ហង់ជួន ណារ៉ុន
រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង

បោះពុម្ពនៅកម្ពុជា

មាតិកា

ជំពូកទី១ ក្របខ័ណ្ឌទ្រឹស្តីនៃវង្វាយតម្លៃ ៧

១.១. វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល ៧

១.២. វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប ៨

១.៣. ភាពខុសគ្នារវាងវង្វាយតម្លៃទាំងពីរ ៩

១.៤. វង្វាយតម្លៃសិក្សាក្នុងកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ ១០

១.៥. ភាពជាអ្នកដឹកនាំវង្វាយតម្លៃ ១១

ជំពូកទី២ ក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃសិក្សា..១៣

២.១. ក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ១៣

២.២. ការវាយតម្លៃផ្ទៃក្រៅ និងការវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុង.................. ១៥

២.៣. កម្មវិធីអន្តរជាតិស្តីពីវង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស
សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ (PISA-D) ២២

២.៤. វង្វាយតម្លៃថ្នាក់តំបន់ SEA-PLM ៣៣

ជំពូកទី៣ ក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃសិក្សា ៤៥

៣.១. ប្រព័ន្ធអធិការកិច្ច.. ៤៥

**ជំពូកទី៤ វង្វាយតម្លៃសិក្សា និងកំណែទម្រង់ ការគ្រប់គ្រង
សាលារៀន**.. ៤៩

៤.១. ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន ៤៩

៤.២. អធិការកិច្ចសាលារៀន...៥០

៤.៣. អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ........................ ៥២

៤.៤. បង្កើតវប្បធម៌ជួយសិស្សតាមរយៈតេស្ត.......................... ៥៤

៤.៥. សកម្មភាពសព្វគ្រប់នៃការធ្វើតេស្តស្តង់ដារវាយតម្លៃ
សមត្ថភាពសិស្ស ៥៦
៤.៦. ការលើកទឹកចិត្តសិស្សរៀនយឺត និងការប្រជុំជាមួយមាតាបិតា
ប្រចាំខែ..៥៧

**ជំពូកទី៥ វាយតម្លៃសិក្សា និងកំណែទម្រង់ ការគ្រប់គ្រង
សាលារៀន**.. ៥៩
៥.១. កំណែទម្រង់វាយតម្លៃសិក្សារបស់សិស្ស...................... ៥៩
៥.២. ការសិក្សាបែបគម្រោង.. ៦៣
៥.៣. វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃសិក្សានៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី (NGS)៦៥
៥.៤. ការវាយតម្លៃក្នុងសិក្សាអក្សរសិល្ប៍................................ ៦៩
៥.៥. ការវាយតម្លៃសិស្ស...៧០
៥.៦. ការវាយតម្លៃក្នុងការសិក្សាអក្សរសិល្ប៍ ៧០
៥.៧. ការវាយតម្លៃក្នុងការរិះរក ក្នុងការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ ៧១

ជំពូកទី១

ក្របខ័ណ្ឌទ្រឹស្តីនៃវាយតម្លៃ

និយមន័យ ៖ គឺជាវិធីដែលគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ដើម្បីពិនិត្យមើល ៖

១. តើសិស្សបានរៀនទៅតាមកម្មវិធីសិក្សា ដែលបានកំណត់ឬទេ?

២. តើសិស្សសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពក្នុងការសិក្សាយ៉ាងដូចម្តេច? ដល់កម្រិតណា?

៣. តើគ្រូអាចប្រើប្រាស់សម្ភារៈឧបទេស ឬវិធីសាស្ត្របង្រៀនយ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស?

វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សមានច្រើន ដូចជាការធ្វើតេស្ត ការប្រឡង ការសង្កេត ការលេងល្បែង ការប្រើប្រាស់កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ដើម្បីវាយតម្លៃពីកម្រិតចំណេះដឹង និងបំណិនរបស់សិស្ស។

គេតែងតែចែកវាយតម្លៃសិក្សាជាពីររបៀប គឺ ៖

១. វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល (formative assessment) និង

២. វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប (summative assessment)។

១.១. វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល

វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល (formative assessment) គឺជាវិធីដែលគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពរបស់សិស្សនៅក្នុងពេលដែលសិស្សកំពុងរៀន។ ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល គ្រូមានឱកាសក្នុងការកែសម្រួលវិធីសាស្ត្របង្រៀន

សិស្សទៅតាមកម្រិតនៃចំណេះដឹងរបស់សិស្ស។

វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល មានទម្រង់ផ្សេងៗ ដូចជាការសួរសំណួរពេលបង្រៀន ការលេងល្បែងសិក្សា ការវាយតម្លៃក្នុងថ្នាក់រៀន ការសង្កេតពីការសិក្សារបស់សិស្ស។

គ្រូបង្រៀនអាចចែកក្រដាសសំណួរស្តីពីមេរៀនដែលបានរៀន ដូចជារូបធាតុផ្សេងៗ ក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាគីមី ឬសួរពីរូបមន្តគណិតវិទ្យា។

គ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃតាមដំណាក់កាលនេះ ដើម្បីរៀបចំការបង្រៀន ទៅតាមចំណេះដឹងរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ដោយគ្រូត្រូវពិនិត្យកិច្ចតែងការបង្រៀនឡើងវិញ និងប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផ្សេងទៀតដើម្បីបង្រៀនសិស្ស។

នៅក្នុងសៀវភៅ «វិធីសាស្ត្របង្រៀន» លោក ប៉ូ ប៊ុន្ថន ឡុច ចាន់ថន និងឃិន វណ្ណី(២០១៩) បានចែកវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាលជា៦ជំហាន៖

១. កំណត់មេរៀនដែលចង់វាយតម្លៃទាក់ទងនឹងគោលបំណង

២. ខ្លឹមសារមេរៀនដែលចង់វាយតម្លៃស្ថិតនៅក្នុងគោលបំណង

៣. រៀបចំផែនការធ្វើតេស្ត ដែលគ្របដណ្តប់គោលបំណង

៤. បង្កើតសំណួរងាយចងចាំ ងាយយល់អនុវត្ត និងវិភាគ

៥. ត្រួតពិនិត្យមើលឧបករណ៍វាស់វែងដែលបានបង្កើត

៦. មើលលទ្ធផល និងព្យាយាមមើលកំហុសក្នុងការអនុវត្ត

១.២. វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប

វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប (summative assessment) គឺជាវិធីដែលគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ក្រោយពេលបង្រៀន ដើម្បីពិនិត្យមើល៖

១. តើសិស្សរៀនចេះបានចំនួនប៉ុន្មាន ចងចាំបានអ្វីខ្លះ និងចេះមេរៀនបានកម្រិតណា?

២. តើសិស្សរៀនចេះទៅតាមកម្មវិធីសិក្សាដែលគ្រូបានបង្រៀនកម្រិតណា?

វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប អាចរៀបចំឡើងតាមទ្រង់ទ្រាយផ្សេងៗ ដូចជាការប្រឡងប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស ប្រចាំឆ្នាំ ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ការប្រឡងចេញ ការធ្វើរបាយការណ៍ ការធ្វើគម្រោងៗលៗ លទ្ធផលនៃវង្វាយតម្លៃទាំងនេះបង្ហាញពីចំណេះដឹងសរុប និងបំណិនសរុបដែលសិស្សទទួលបានក្នុងអំឡុងពេលនៃការសិក្សាក្នុងពេលកំណត់ណាមួយ ឬក្នុងការរៀនមេរៀនណាមួយៗ

លទ្ធផលនៃវង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុប ដូចជាការធ្វើតេស្តអាចយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីគ្រូរៀបចំការបង្រៀននៅថ្ងៃមុខៗ ចំណែកលទ្ធផលនៃការប្រឡងមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិស្សក្នុងការសិក្សានៅក្នុងភូមិសិក្សា ឬក្នុងការចូលរៀនកម្រិតឧត្តមសិក្សាៗ

១.៣. ភាពខុសគ្នារវាងវង្វាយតម្លៃទាំងពីរ

វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាលជាការវាស់ស្ទង់របៀបដែលសិស្សកំពុងរៀនមេរៀនអ្វីមួយ ចំណែកវង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុបជាការវាស់ស្ទង់បរិមាណដែលសិស្សបានរៀនក្រោយពេលបញ្ចប់មេរៀន ឬវគ្គសិក្សាណាមួយៗ មធ្យោបាយងាយយល់ដើម្បីបែងចែកវង្វាយតម្លៃទាំងពីរប្រភេទនេះគឺវិធីសាស្ត្រតាមដំណាក់កាលជាការវាយតម្លៃដើម្បីរៀន ចំណែកវិធីសាស្ត្របែបសរុបជាការវាយតម្លៃលើការរៀនៗ

វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុបជួយឱ្យគ្រូបង្រៀនមើលឃើញកម្រិតដែលសិស្សបានរៀននៅក្នុងវគ្គសិក្សាជាក់លាក់ ដូចជាមួយឆមាសឬមួយឆ្នាំពេញៗ វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុបក៏អាចជួយគ្រូកំណត់បានថាសិស្សត្រៀមខ្លួនរួចហើយឬនៅដើម្បីឈានទៅកម្រិតខ្ពស់មួយទៀតៗ

ទោះបីវង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាលហាក់ដូចធ្វើឡើងមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ក៏ក្រុមអ្នកជំនាញអះអាងថាមិនមែនមានសារៈសំខាន់តិចជាងវង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមបែបសរុបនោះទេ។ លោក David Bain ជំនាញផ្នែកនវានុវត្តន៍និងវិភាគ យល់ថា «វង្វាយតម្លៃសិក្សាតាមដំណាក់កាល ពិតជាជួយផ្លាស់ប្តូររបៀបរៀនរបស់សិស្ស។ គ្រូសម្រេចចិត្តលើការបង្រៀននិងកម្មវិធីសិក្សាដោយផ្អែកលើវង្វាយតម្លៃនេះ»។

១.៤. វង្វាយតម្លៃសិក្សាក្នុងកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ

ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានដាក់ចេញនូវ «កំណែទម្រង់អប់រំ» ដោយផ្តោតលើ «អាទិភាព៨ចំណុច»។ ដើម្បីអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកំណែទម្រង់៨ចំណុចខាងលើ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានបំបែកអាទិភាពទាំងនេះ ជាការដ្ឋានកំណែទម្រង់ចំនួន១៥ចំណុចដែលក្នុងនោះ កំណែទម្រង់ទី ៦ គឺវង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ ដោយផ្តោតលើអាទិភាពចំនួន ៨ ចំណុចអស់រយៈពេលមួយឆ្នាំមក នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ សន្និបាតអប់រំបានដាក់ចេញនូវ «ចក្ខុវិស័យកំណែទម្រង់អប់រំ» ដែលឈរលើសសរស្តម្ភ ៥ ដែលវង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស គឺជាសសរស្តម្ភមួយសំខាន់។

សសរស្តម្ភទី៣–វង្វាយតម្លៃសិក្សា

- រៀបចំក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃសិក្សា (ការវាយតម្លៃក្នុងថ្នាក់ ការប្រឡងវង្វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ) និងការទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំ (ACC)
- ពង្រឹងការប្រឡងគ្រប់ប្រភេទ៖ បន្តកំណែទម្រង់ប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា ក្រោមពាក្យស្លោក «អ្នកចេះជាប់»
- ធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ៖ ការធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិថ្នាក់ទី៣ ថ្នាក់ទី៦ ថ្នាក់ទី៨ លើមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ និងគណិតវិទ្យា

ពង្រឹងកម្មវិធីអំណាន និងគណិតវិទ្យា ពិសេសនៅថ្នាក់ទី១ ទី២ និងទី៣ អនុវត្តការសរសេរតាមអាន និងជំរុញឱ្យមានការវាយតម្លៃ និងប្រើប្រាស់លទ្ធផលដែលរកឃើញ

- ធ្វើតេស្តថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិ៖ ការធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃថ្នាក់តំបន់ Primary learning matrix (SEA-PLM) និងអន្តរជាតិ PISA
- ប្រើប្រាស់លទ្ធផលសិក្សានៃការវាយតម្លៃសិក្សារបស់សិស្ស ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពសិក្សា
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍសកម្មភាពអប់រំក្នុងសមាសភាគទាំង៥ និងកម្មវិធីសាលាកុមារមេត្រី ជាពិសេសសកម្មភាពរៀន និងបង្រៀន ដែលជាគ្រឹះនៃគុណភាពអប់រំ ដោយផ្សារភ្ជាប់នឹងជីវិតសហគមន៍។

១.៥. ភាពជាអ្នកដឹកនាំវង្វាយតម្លៃ

វង្វាយតម្លៃនៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស គឺជាសសរស្តម្ភទី៣នៃចក្ខុវិស័យស្តីពីកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំនៅកម្ពុជា និងជាសមាសភាគយ៉ាងសំខាន់នៃការរៀននិងបង្រៀន។ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានអនុមតិ «ក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃសិក្សា» ដែលចែកចេញជាការវាយតម្លៃក្នុងថ្នាក់ ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ និងទុតិយភូមិ វង្វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ។ ការធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិនៅកម្ពុជាផ្តោតលើថ្នាក់ទី៣ ថ្នាក់ទី៦ និងថ្នាក់ទី៨ លើមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ និងគណិតវិទ្យា ការពង្រឹងកម្មវិធីអំណាន និងគណិតវិទ្យា ពិសេសនៅថ្នាក់ទី១ ទី២ និងទី៣ អនុវត្តការសរសេរតាមអាន និងជំរុញឱ្យនាយក និងគ្រូប្រើប្រាស់លទ្ធផលដែលរកឃើញក្នុងគោលដៅ កែលម្អការរៀន និងបង្រៀន។ ការធ្វើតេស្តថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិរួមមានការធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃថ្នាក់តំបន់ Primary learning matrix (SEA-PLM) និងអន្តរជាតិ Program in International Student Assessment (PISA)។

នាយកសាលាមានតួនាទីសំខាន់ ក្នុងការដឹកនាំការងារវង្វាយតម្លៃដើម្បី

សម្រេចបានការកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ជាពិសេសក្នុងការអនុវត្ត កំណែទម្រង់នៅកម្រិតសាលារៀន (Fullan, 2010; Hollingworth, 2012)។ នាយកសាលា គឺជាតួអង្គសំខាន់ «ក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់វាយតម្លៃដែលផ្តោតលើការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រសហការលើកកម្ពស់ការរិះរកក្នុងថ្នាក់រៀន» (Mansell et al. 2009, p. 22)។ ក្នុងន័យនេះ នាយកត្រូវអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃ ដោយអនុលោមតាមបរិបទនៃសាលានីមួយៗ។

កំណែទម្រង់វាយតម្លៃនៅប្រទេសសិង្ហបុរីផ្តោតលើ «វាយតម្លៃដើម្បីលើកកម្ពស់ការរៀន (Assessment for Learning (AfL)»។ ដើម្បីអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃនេះ នាយកសាលាត្រូវ៖

១. កំណត់ចំណុចខ្វះខាតរវាងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃបច្ចុប្បន្ន និងគោលដៅ

២. កំណត់រយៈពេល និងឱកាស ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណុចខ្វះខាត និង

៣ ធ្វើការជាមួយគ្រូ ដើម្បីពិនិត្យអនុវត្ត មតិយោបល់ ព័ត៌មានត្រឡប់ និងបង្កើតឱ្យមានការពិភាក្សា ក្នុងការអនុវត្តវិធានការថ្មី (H.Y. Tan and K. Tan in Wong, Hairon, and Ng, eds, 2019)។

សិង្ហបុរីបានអនុវត្តកំណែទម្រង់វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ដោយផ្តោតលើវិធីសាស្ត្រសរុប (holistic assessment-HA) គឺការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានពីទិដ្ឋភាពផ្សេងៗរបស់សិស្សពីប្រភពផ្សេងៗគ្នា ក្នុងគោលដៅផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ ដើម្បីជួយដល់ការវិវឌ្ឍនៃការសិក្សារបស់សិស្ស។ វិធីសាស្ត្រសរុបកាត់បន្ថយសារៈសំខាន់លើការប្រឡងឆមាស (summative assessment) ហើយផ្តោតលើវាយតម្លៃជាប្រចាំ (formative assessment) របស់សិស្សក្នុងរយៈពេលឆ្នាំសិក្សា ដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងបង្កើតភាពជឿជាក់ ដោយផ្តល់ដំបូន្មានដល់សិស្សម្នាក់ៗ ដើម្បីកែលម្អការសិក្សា។

ជំពូកទី ២

ក្របខណ្ឌវាយតម្លៃសិក្សា

២.១. ក្របខណ្ឌវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស

នៅឆ្នាំ ២០១៨ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានដាក់ចេញនូវ «ក្របខ័ណ្ឌការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សកម្រិតមត្តេយ្យសិក្សាដល់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ» ដើម្បីអាចវិនិច្ឆ័យលើគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព គុណតម្លៃ និងតម្លៃរបស់ប្រព័ន្ធ កម្មវិធី ផលិតផល និងការអនុវត្តផ្សេងៗបាន។

តាមរយៈការវាយតម្លៃ គេអាចរកឃើញលទ្ធផលសិក្សា និងឥរិយាបថផ្សេងៗថែមទៀតផង (ឧទាហរណ៍ ការយល់ដឹងខ្លឹមសារ ជំនាញ អក្ខរភាពលេខនព្វន្ត ជំនាញត្រិះរិះ។ល។) ។

ការវាយតម្លៃមានសារៈសំខាន់ចំពោះជោគជ័យរបស់ប្រព័ន្ធអប់រំ ពីព្រោះការវាយតម្លៃអាចជួយដល់អ្នកអប់រំ និងភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រេចចិត្តលើប្រព័ន្ធ កម្មវិធី ផលិតផល ឬការអនុវត្តទាំងនោះបាន។

ការវាយតម្លៃចាំបាច់ត្រូវតែអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងមានប្រសិទ្ធភាព។

ដំហាននៃដំណើរការវាយតម្លៃទាំង៥

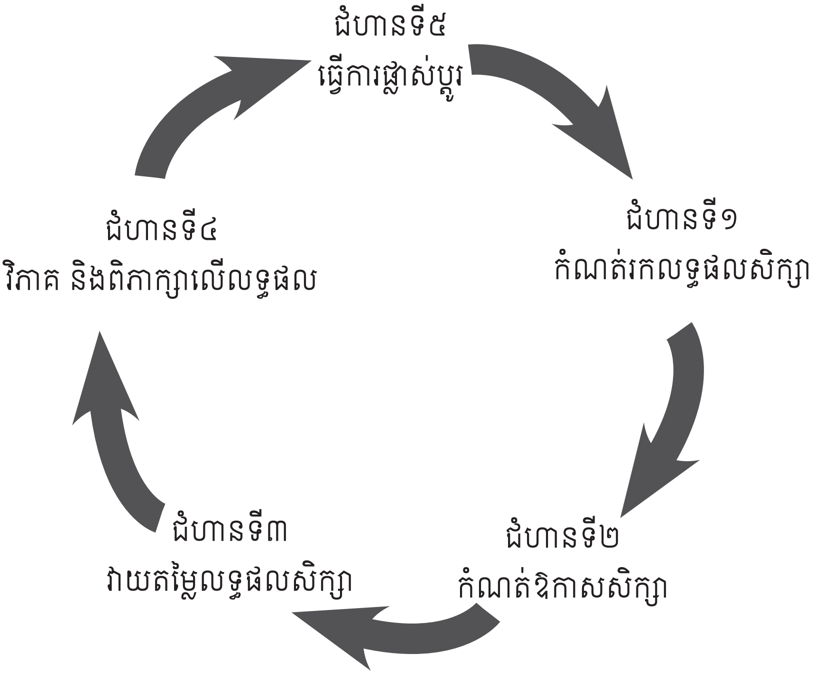

គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃ ៖

១. ដើម្បីផ្តល់ជាភស្តុតាងផ្សេងៗសម្រាប់ការសិក្សា ៖ ការវាយតម្លៃត្រូវតែអាចប្រមូលព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធ ព្រមទាំងបុគ្គល ស្ថាប័ន ឬអ្នកពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំ។

២. ដើម្បីជាព័ត៌មានសម្រាប់គោលនយោបាយ/ផែនការសកម្មភាព ៖ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ ត្រូវតែអាចយកមកប្រើដើម្បីជាព័ត៌មានដែលមានប្រយោជន៍ចំពោះគ្រូបង្រៀន ថ្នាក់ដឹកនាំសាលារៀន អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អំពីចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ និងឥទ្ធិពលរបស់ប្រព័ន្ធនោះ ក្នុងការអប់រំ។

៣. ដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន និងរៀន៖ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ និងការសន្និដ្ឋាន ត្រូវតែយកមកប្រើ ដើម្បីអភិវឌ្ឍជាអនុសាសន៍ ដែលអាចគាំទ្រ និងកែលម្អប្រព័ន្ធអប់រំ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

២.២. ការវាយតម្លៃផ្នែកក្រៅ និងការវាយតម្លៃផ្នែកក្នុង

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើការវាយតម្លៃទាំងអស់ ដោយបង្កើតជាក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃ ដែលមានចំនួន១២ប្រភេទ ដែលបែកចេញជា៖ ការវាយតម្លៃផ្នែកក្រៅ និងការវាយតម្លៃផ្នែកក្នុង។

ផ្នែកក្រៅ		ផ្នែកក្នុង	
ការវាយតម្លៃកម្រិតអន្តរជាតិ និងថ្នាក់តំបន់	ការវិនិច្ឆ័យទៅលើ ប្រព័ន្ធថ្នាក់ជាតិ	ការវាយតម្លៃបញ្ចប់កម្រិតថ្នាក់ ឬភូមិសិក្សា កម្រិតសាលារៀន និងថ្នាក់រៀន	ការវាយតម្លៃតាមដំណាក់កាលសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្រិតសាលារៀន និងថ្នាក់រៀន
PISA សម្រាប់អភិវឌ្ឍ (PISA-D) តេស្តវង្វាយតម្លៃការសិក្សាសម្រាប់សិស្សបឋមសិក្សានៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (SEA-PLM)	តេស្តវង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សថ្នាក់ជាតិ ប្រឡងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ទី១២ តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូង (EGRA) តេស្តវង្វាយតម្លៃគណិតវិទ្យាថ្នាក់ដំបូង (EGRA)	ប្រឡងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ទី៩ ប្រឡងឡើងថ្នាក់ ប្រឡងឆមាស/អំណានស្ទាត់	ការវាយតម្លៃកម្រិតមត្តេយ្យ / ការត្រៀមលក្ខណៈចូលសាលា ប្រឡងប្រចាំខែ ការវាយតម្លៃជាប្រចាំកម្រិតថ្នាក់រៀន

ផ្ទៃក្រៅ
(ការវាយតម្លៃជាប្រព័ន្ធ
អនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានជំនាញ)
• ការវាយតម្លៃសិក្សាជាអន្តរជាតិ (PISA-D)
• ការវាយតម្លៃសិក្សានៅថ្នាក់តំបន់ (SEA-PLM)
• ការវាយតម្លៃសិក្សានៅថ្នាក់ជាតិ (៣, ៦, ៨ និង១១)
• តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូង (EGRA) តេស្តវង្វាយតម្លៃគណិតវិទ្យាថ្នាក់ដំបូង
• ការប្រឡងថ្នាក់ទី១២
• ការប្រឡងថ្នាក់ទី៩
• (បច្ចុប្បន្ន «ធ្វើផ្ទៃក្នុង»)
ការវាយតម្លៃទ្រង់ទ្រាយធំកម្រិតប្រព័ន្ធ
ការប្រឡង
មន្ទីរអប់រំ
ការវាយតម្លៃកម្រិតសាលា
ការវាយតម្លៃកម្រិតថ្នាក់រៀន
• ការប្រឡងឆមាស (អំណានស្ទាត់)
• ការវាយតម្លៃថ្នាក់មត្តេយ្យ/ត្រៀមលក្ខណៈចូលសាលា
• ប្រឡងឡើងថ្នាក់
• ការវាយតម្លៃប្រចាំខែ
• ការវាយតម្លៃក្នុងពេលសិក្សាជាប្រចាំ
ផ្ទៃក្នុង
ការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស អនុវត្តដោយ
គ្រូនិងសាលា គាំទ្រដោយ កម្រង និងការិយាល័យស្រុក
ការកែលម្អ កម្មវិធីសិក្សា ការរៀន និងការវាយតម្លៃ

១. សំណុំទីមួយនៃការវាយតម្លៃគឺការវាយតម្លៃកម្រិតថ្នាក់រៀនដែលត្រូវបានអនុវត្តជាប្រចាំ និងដឹកនាំដោយគ្រូ។ ការវាយតម្លៃទាំងនេះផ្តោតសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍ និងការសិក្សារបស់សិស្ស។ ការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃទាំងនេះ អាចប្រកបដោយអត្ថន័យតាមរយៈការគាំទ្របច្ចេកទេសពីថ្នាក់កម្រង និង/ ឬថ្នាក់ស្រុក។ នាយកសាលាគួរជំរុញនិងពង្រឹងការវាយតម្លៃនេះ តាមរយៈការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំ ឬក៏ភ្ជាប់ការវាយតម្លៃនេះទៅនឹងការវាយតម្លៃដោយសាលាខ្លួនឯង ដែលបច្ចុប្បន្នការធ្វើដូច្នេះតម្រូវឱ្យមាននៅក្នុងការពិនិត្យតាមដានរបស់ក្រុមបណ្តុះបណ្តាល និងពិនិត្យតាមដានថ្នាក់ស្រុក (DTMT)។

២. សំណុំវាយតម្លៃទីពីរគឺការវាយតម្លៃនៅកម្រិតសាលាជាមួយនឹងគោលបំណងវិនិច្ឆ័យ និងដើម្បីឱ្យសិស្សឆ្លងកម្រិតថ្នាក់ និងភូមិសិក្សា។ ប៉ុន្តែរបៀបអនុវត្តការវាយតម្លៃនេះ មិនបានផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់ជាមួយនឹងការងាររបស់ថ្នាក់កម្រង ឬការងាររបស់ការិយាល័យអប់រំស្រុក (DoE) ឡើយ។ ភាពដូចគ្នាឬឯកសណ្ឋានភាព និងគុណភាពរបស់ការវាយតម្លៃទាំងនេះ គឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ បើតាមទំនោរ និងលក្ខណៈនៃការវាយតម្លៃរបស់សំណុំនេះ។ ដូច្នេះក្រៅពីនាយកសាលា ថ្នាក់កម្រងនិងថ្នាក់ស្រុកគួរតែដើរតួនាទីពិនិត្យតាមដានឱ្យបានល្អនៅក្នុងការងារនេះ។

៣. ការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សក្នុងសំណុំទីបី គឺជាការវាយតម្លៃបញ្ចប់ភូមិសិក្សាដែលអនុវត្តនៅកម្រិតថ្នាក់ទី៩ និងទី១២ តាមរយៈការប្រឡងថ្នាក់ជាតិដើម្បីដំឡើងថ្នាក់សិស្សទៅកាន់ថ្នាក់ទី១០ និងទៅសកលវិទ្យាល័យ។ បច្ចុប្បន្ន ការប្រឡងថ្នាក់ទី១២ ត្រូវបានរៀបចំទូទាំងប្រទេស ហើយដឹកនាំដោយនាយកដ្ឋានកិច្ចការប្រឡង (DEA) ចំណែកឯការប្រឡងថ្នាក់ទី៩ ជាការវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុង ដោយឱ្យសាលានីមួយៗជាអ្នកអនុវត្តការវាយតម្លៃនេះ។ នេះជាហេតុដែលនាំឱ្យមានការបារម្ភខ្លាំង ចំពោះការប្រៀបធៀបពិន្ទុពីសាលាមួយទៅសាលាមួយទៀត សម្រាប់ការប្រឡងថ្នាក់ទី៩នេះ។ ដូច្នេះ ភាពដូចគ្នាឬឯកសណ្ឋានភាព និងគុណភាពរបស់ការវាយតម្លៃទាំងនេះ គឺជាចំណុច

សំខាន់ខ្លាំងណាស់។

៤. ការវាយតម្លៃក្នុងសំណុំចុងក្រោយ គឺជាការវាយតម្លៃទ្រង់ទ្រាយធំ ដឹកនាំដោយនាយកដ្ឋានធានាគុណភាពអប់រំ ដូចជា ៖ (១) ការវាយតម្លៃសិស្សជាអន្តរជាតិ (PISA-D) (២) ការវាយតម្លៃសិស្សនៅថ្នាក់តំបន់ (SEA-PLM) (៣) ការវាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ (ថ្នាក់ទី ៣, ៦, ៨ & ១១) (៤) តេស្តវាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូង (EGRA) (៥) តេស្តវាយតម្លៃគណិតវិទ្យាថ្នាក់ដំបូង (EGMA)។ លទ្ធផលបានមកពីការវាយតម្លៃនេះ យកទៅប្រើសម្រាប់ការបង្កើតគោលនយោបាយជាប្រព័ន្ធ ការកសាងផែនការ និងកិច្ចអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗ។

លទ្ធផលតាមថ្នាក់ និងឆ្នាំ

ល.រ	ឆ្នាំ	ភាគរយអានត្រូវ				ពិន្ទុ		
		អំណាន	សំណេរ	គណិត	រូបវិទ្យា	អំណាន	គណិត	រូបវិទ្យា
១	ថ្នាក់ទី៣-២០១៥	៤២.៧	៣០.៤	៤១.០		៥០០.០	៥០០.០	
២	ថ្នាក់ទី៣- ២០១៩	៤២.៦	២៨.១	៤០.៤		៥០២.៦	៥០១.៤	
៣	ថ្នាក់ទី៦-២០១៣	៦២.២	២៨.៩	៤៣.៤		៥០០.០	៥០០.០	
៤	ថ្នាក់ទី៦-២០១៦	៤១.៧	៤៥.៣	៤៨.៣		៤៩២.៨	៤៩៣.២	
៥	ថ្នាក់ទី៨-២០១៤	៧៣.៨	២៨.៣	៤៤.០	៥២.៨	៥០០.០	៥០០.០	៥០០.០
៦	ថ្នាក់ទី៨-២០១៧	៦៤.៨	៣១.២	៤៧.៣	៤៥.៥	៤៩៥.៤	៤៩៣.៥	៤៩៧.២
៧	ថ្នាក់ទី១១-២០១៨	៥៧.៣	៥៧.៦	៣៧.៧	៣៤.៥	៥០០.០	៥០០.០	៥០០.០

លទ្ធផលតាមថ្នាក់ និងឆ្នាំ

ល.រ	មុខវិជ្ជា	ថ្នាក់ទី៣ ២០១៥	ថ្នាក់ទី៣ ២០១៩	ថ្នាក់ទី៦ ២០១៣	ថ្នាក់ទី៦ ២០១៦	ថ្នាក់ទី៨ ២០១៤	ថ្នាក់ទី៨ ២០១៧	ថ្នាក់ទី១១ ២០១៥
១	អំណាន	៤២.៧	៤២.៦	៦២.២	៦១.៧	៧៣.៨	៦៤.៨	៥៧.៣
២	សំណេរ	៣០.៤	២៨.១	២៨.៩	៤៥.៣	២៨.៣	៣១.២	៥៧.៦
៣	គណិត	៤១.០	៤០.៤	៤៣.៤	៤៨.៣	៤៤.០	៤៧.៣	៣៧.៧
៤	វិទ្យាសាស្ត្រ					៥២.៨	៤៥.៥	៣៤.៥

សង្ខេបលទ្ធផលតាមឆ្នាំ

		ថ្នាក់ទី៣	ពិន្ទុ	ថ្នាក់ទី៦	ពិន្ទុ	ថ្នាក់ទី៨	ពិន្ទុ	ថ្នាក់ទី ១១	ពិន្ទុ
២០១៣	អំណាន			៦២.២	៥០០.០				
	សំណេរ			២៨.៩					
	គណិតវិទ្យា			៤៣.៤	៥០០.០				
២០១៤	អំណាន					៧៣.៨	៥០០.០		
	សំណេរ					២៨.៣			
	គណិតវិទ្យា					៤៤.០	៥០០.០		
	រូបវិទ្យា					៥២.៨	៥០០.០		
២០១៥	អំណាន	៤២.៧	៥០០.០						
	សំណេរ	៣០.៤							
	គណិតវិទ្យា	៤១.០	៥០០.០						
២០១៦	អំណាន			៦១.៧	៤៩២.៨				
	សរសេរ			៤៥.៣					
	គណិតវិទ្យា			៤៨.៣	៤៩៣.២				
២០១៧	អំណាន					៦៤.៨	៤៩៥.៤		
	សំណេរ					៣១.២			
	គណិតវិទ្យា					៤៧.៣	៤៩៣.៥		
	រូបវិទ្យា					៤៥.៥	៤៩៧.២		
២០១៨	អំណាន							៥៧.៣	៥០០.០
	សំណេរ							៥៧.៦	៥០០.០
	គណិតវិទ្យា							៣៧.៧	៥០០.០
	រូបវិទ្យា							៣៤.៥	៥០០.០
២០១៩	អំណាន	៤២.៦	៥០២.៦						
	សំណេរ	២៨.១							
	គណិតវិទ្យា	៤០.៤	៥០១.៤						

លទ្ធផលតេស្តវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ទី៦ ឆ្នាំ២០២១

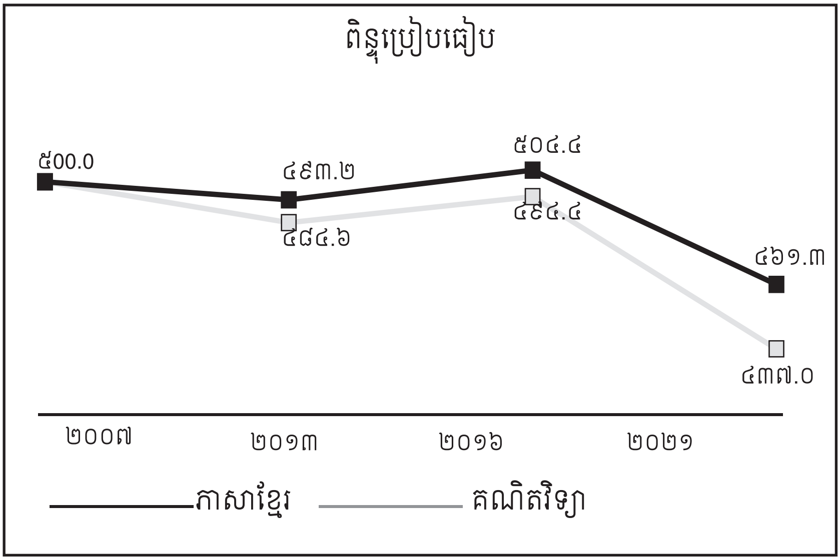

ភត្តាភេទ

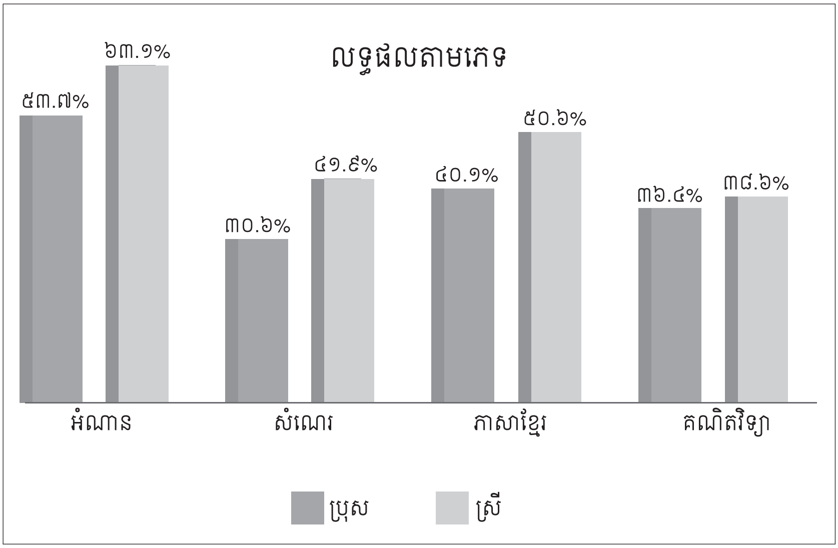

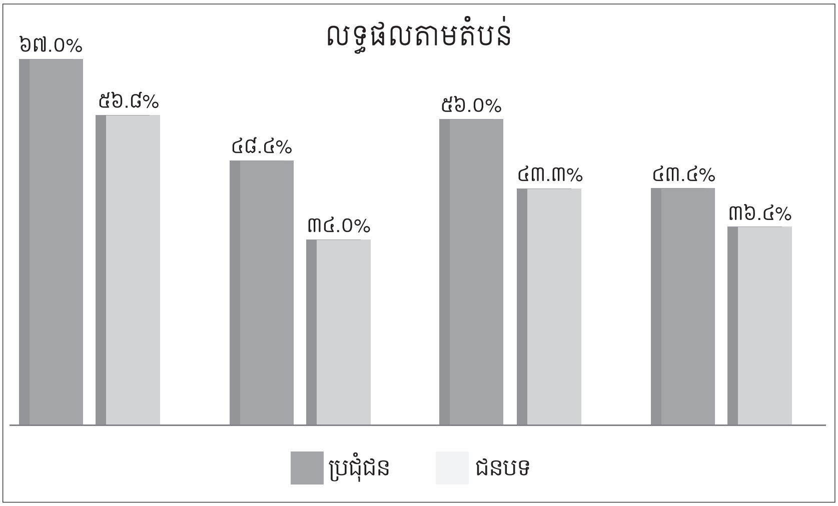

លទ្ធផលនៃការវិភាគបង្ហាញថា សិស្សមកពីតំបន់ប្រជុំជន ទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរជាងសិស្សមកពីតំបន់ជនបទទាំងភាសាខ្មែរ (អំណាន និងសំណេរ) និងគណិតវិទ្យា។

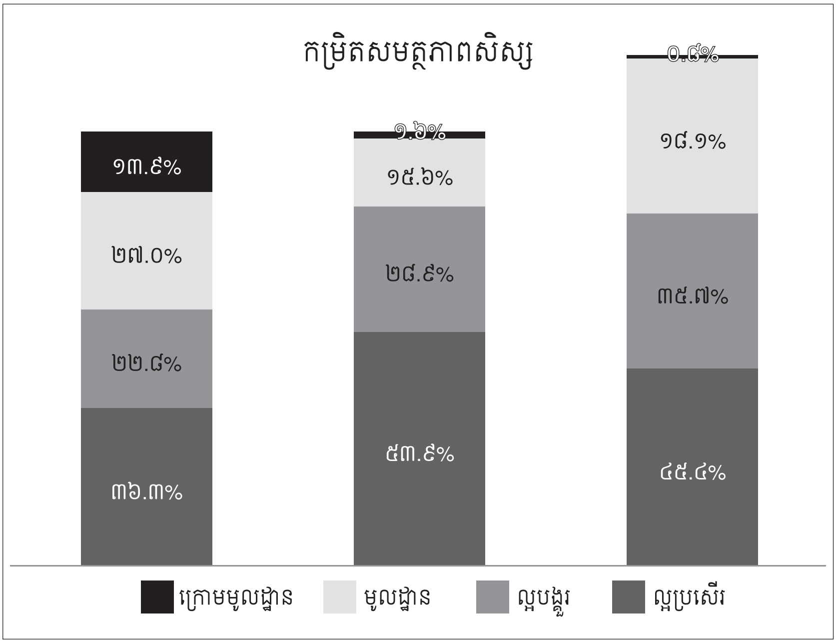

គណិតវិទ្យា៖ រួម

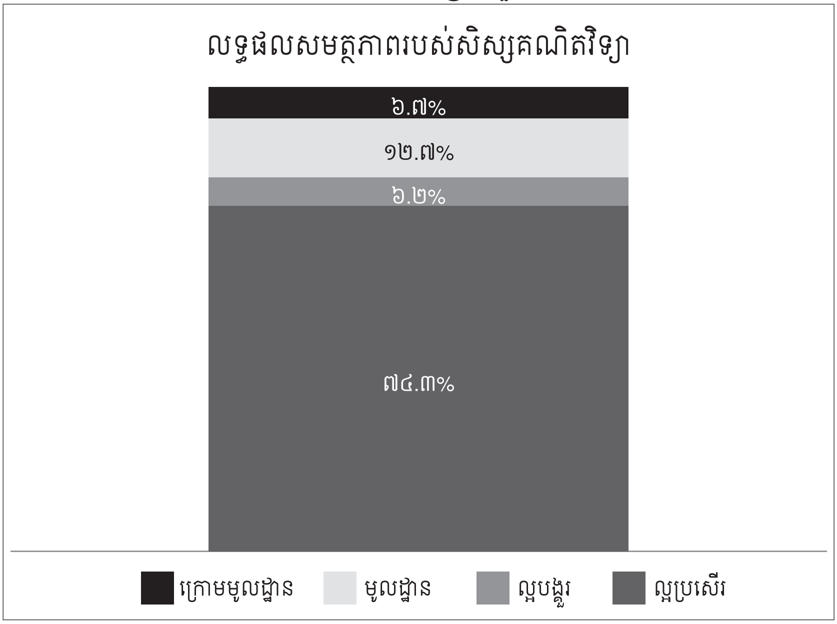

២.៣. កម្មវិធីអន្តរជាតិស្ដីពីការវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ(PISA-D)

តេស្តវាយតម្លៃសិស្សកម្រិតអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ (PISA-D) *គឺជាគម្រោងសាកល្បងរយៈពេល៤ឆ្នាំ* (២០១៥-២០១៨) *ដែលរៀបចំឡើងដោយ* OECD។

PISA *ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ* OECD *នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ ដើម្បីវាយតម្លៃសិស្សអាយុ១៥ឆ្នាំ ស្ដីពីភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន គណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ និងរាស់វែងបំណិនរបស់សិស្ស ក្នុងការអនុវត្តអ្វីដែលគេបានរៀនក្នុងសាលា នៅក្នុងស្ថានភាពពិតក្នុងជីវិត។ ចំនួនប្រទេសដែលចូលរួមក្នុង* PISA *បានកើនឡើងពី៤៤ ក្នុងឆ្នាំ២០០០ ដល់៨២ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដែលក្នុងនោះមានប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមចំនួន៤៤ បានចូលរួម។*

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៤ មក OECD *បានសាកល្បងធ្វើវាយតម្លៃ* PISA

សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ដែលមានឈ្មោះថា PISA-D ដែលមានប្រទេស ៩ចូលរួម គឺ ៖ កម្ពុជា និងប៊ូតង់ នៅអាស៊ី សេណេហ្គាល់ និងសំប៊ី នៅអាហ្វ្រិក និងអេក្វាឌ័រ ហ្គាតេម៉ាឡា ហុងឌូរ៉ាស់ ប៉ារ៉ាហ្គាយ និងប៉ាណាម៉ា នៅអាមេរិក-ឡាទីន ដែលជាប្រទេសមានប្រាក់ចំណូលទាប និងមធ្យម។ ធនាគារពិភព-លោក និងវិទ្យាស្ថានកូរ៉េសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សា និងវាយតម្លៃKICE ផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់វាយតម្លៃនេះ។

សំណាកសម្រាប់វាយតម្លៃ PISA-D

កម្ពុជាមានសាលារៀនចំនួន ១២.៨៨៩ មានសិស្សចំនួន ៣.០៧៧.៦៦០ នាក់ រៀនពីថ្នាក់ទី១ ដល់ទី១២ ដែលក្នុងនោះសិស្សស្រីមានចំណែក ៤៩,២៦%។ សិស្សរៀននៅកម្រិតបឋមសិក្សាមានចំនួន ២.០២២.០៦១ នាក់ នៅអនុវិទ្យាល័យមានចំនួន ៥៨៥.៩៧១ នាក់ និងនៅវិទ្យាល័យចំនួន ២៧៩.៤៨០ នាក់។ ពោល គឺអត្រាបោះបង់ចោលការសិក្សា ក្នុងការឆ្លងពីមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិទៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមានកម្រិតខ្ពស់។

នៅក្នុងការធ្វើវាយតម្លៃ គេបានជ្រើសរើសសិស្សចំនួន ៥,១៦២ នាក់ និងគ្រូចំនួន ៤,២៦៣ នាក់ពីសាលាចំនួន១៧០ សាលា មកធ្វើវាយតម្លៃ ដោយជ្រើសរើសសិស្សអាយុ១៥ឆ្នាំ ចំនួន៤១នាក់ក្នុង ១ សាលា មកធ្វើតេស្តក្នុងរយៈពេល២ម៉ោង បន្ទាប់មកត្រូវបំពេញកម្រងសំណួរពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួន ជីវភាពគ្រួសារ ការសិក្សា ការបង្រៀនរបស់គ្រូ។ល។

នាយកសាលា និងគ្រូក៏ត្រូវបំពេញកម្រងសំណួរពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពសាលារៀន និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងមាតាបិតា គ្រូបង្រៀន និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍។

គំរូវាយតម្លៃនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌវិភាគនៃម៉ូឌែល វិបុលភាពនៃការអប់រំ (Education Prosperity, Willms, 2015) ៖ (១) មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃភាពជោគជ័យ ៖ (i) បរិកាសនៃការអប់រំបរិយាបន្ន (ii) ម៉ោង

សិក្សា (iii) គុណភាពបង្រៀន (iv) ការគាំទ្រពីគ្រួសារ និងសហគមន៍ និង(v) ធនធាន និង (២) លទ្ធផលសម្រេចនៃវិបុលភាព ៖ (i) សមិទ្ធផលសិក្សាសម្រេចបាន (ii) លទ្ធផលសិក្សា (iii) សុខភាពនិងសុខុមាលភាព (iv) ឥរិយាបថចំពោះសាលារៀន និងការសិក្សារបស់សិស្ស។

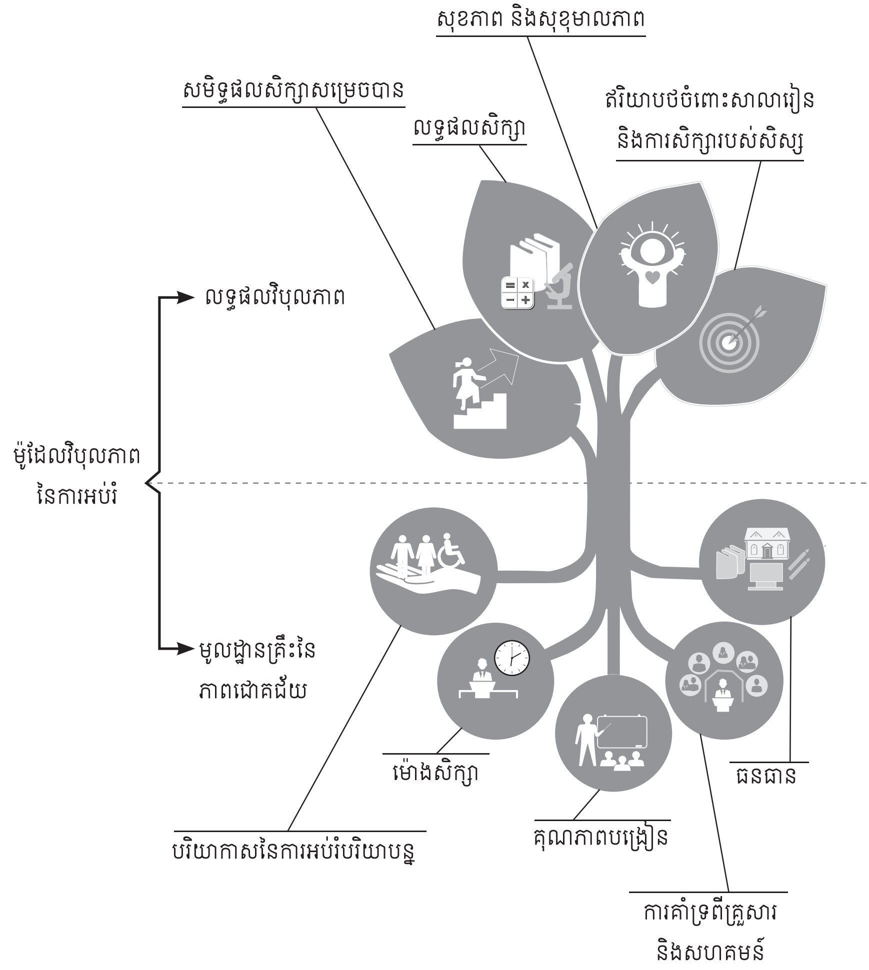

កម្រិតសមត្ថភាពទាំង៦នៃវង្វាយតម្លៃ PISA-D

វង្វាយតម្លៃ PISA-D សង្កត់ធ្ងន់លើសមត្ថភាពរបស់សិស្សក្នុងការអនុវត្តចំណេះដឹង និងបំណិនរបស់ខ្លួនក្នុងជីវិតជាក់ស្តែង ៖ សមត្ថភាព ក្នុងការវិភាគ ផ្តល់ទឡ្ហីករណ៍ និងប្រាស្រ័យទាក់ទង (Communicate) ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយពួកគេត្រូវកំណត់បកស្រាយ និងដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗ។ និយមន័យនៃពាក្យមានដូចតទៅ ៖

អក្ខរកម្មអំណាន (Reading literacy) ៖ គឺជាសមត្ថភាពយល់ ប្រើប្រាស់ ពិចារណាលើអត្ថបទសរសេរ ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និងសក្តានុពលរបស់ខ្លួន និងចូលរួមក្នុងសង្គម។

អក្ខរកម្មគណិតវិទ្យា (Mathematical literacy) ៖ គឺជាសមត្ថភាពចេះរូបមន្តប្រើប្រាស់ និងបកស្រាយគណិតវិទ្យា ដោយប្រើប្រាស់ទស្សនាទាន និងឧបករណ៍ ដើម្បីពិពណ៌នា ពន្យល់ និងព្យាករបាតុភូត ចេះវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវ និងសម្រេចចិត្តជាពលរដ្ឋដែលមានការត្រិះរិះពិចារណា។

អក្ខរកម្មវិទ្យាសាស្ត្រ (Scientific literacy) ៖ គឺជាសមត្ថភាពយល់ដឹងពីបញ្ហាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគំនិតវិទ្យាសាស្ត្រ ជាពលរដ្ឋដែលមានការត្រិះរិះពិចារណា ដែលអាចយល់ដឹងពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងមានសមត្ថភាពក្នុងការពន្យល់បាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ វាយតម្លៃ និងរៀបចំគម្រោងស្រាវជ្រាវ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបកស្រាយទិន្នន័យវិទ្យាសាស្ត្រ។

ភាពស្ទាត់ជំនាញរបស់សិស្ស (Student proficiency) ៖ គឺជាភាពស្ទាត់ជំនាញតាមកម្រិតចំនួន ៦ ដែលកម្រិត ៦ គឺជាកម្រិតខ្ពស់បំផុត និងកម្រិត ១ និងទាបជាងមួយ គឺជាកម្រិតទាបបំផុត។ កម្រិត២ គឺជាកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញ ដែលសិស្សអាចបង្ហាញសមត្ថភាពចូលរួមក្នុងជីវិត ជាសិស្សដែលអាចរៀនបន្ត ជាពលករ និងជាពលរដ្ឋ។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍អប់រំប្រកបដោយចីរភាព OECD មធ្យម

កម្រិត	ពិន្ទុអំណាន	ពិន្ទុគណិតវិទ្យា	ពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ
1c 1b 1a	១៨៩ ២៦២ ៣៣៥	២៣៦ ២៩៥ ៣៥៨	១៨៦ ២៦០ ៣៣៥
២	៤០៧	៤២០	៤១០
៣	៤៨០	៤៨២	៤៨៤
៤	៥៥៣	៥៤៥	៥៥៩
៥	៦២៦	៦០៧	៦៣៣
៦	៦៩៨	៦៦៩	៧០៨

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា៨% នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង១០%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសអេក្វាឌ័រ៤៩%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង២៩%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសក្វាតេម៉ាឡា ៣០%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង១១%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសហុងឌុយរ៉ាស់ ៣០%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង១៥%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសប៉ារ៉ាហ្គាយ៣២%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង៨%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសសេណេហ្គាល់៩%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង៨%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាន

នៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

នៅក្នុងប្រទេសសំប៊ី ៥%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងការអាន និង២%នៃសិស្សសម្រេចបានកម្រិតមូលដ្ឋាននៃភាពស្ទាត់ជំនាញក្នុងគណិតវិទ្យា។

សមត្ថភាពកម្រិតទី២នៃមុខវិជ្ជា អំណាន

លំហាត់មួយចំនួននៅកម្រិតនេះ តម្រូវឱ្យអ្នកអានស្វែងរកព័ត៌មានមួយ ឬច្រើន និងធ្វើការសន្និដ្ឋាន ផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ។

លំហាត់ផ្សេងទៀត តម្រូវឱ្យអ្នកអានស្គាល់គំនិតសំខាន់ក្នុងអត្ថបទ ស្វែងយល់អំពីទំនាក់ទំនងនៃព័ត៌មាន ឬបកស្រាយអត្ថន័យនៅក្នុងផ្នែកតូចៗនៃអត្ថបទ ដែលមានព័ត៌មានមិនលេចធ្លោ ហើយអ្នកអានត្រូវធ្វើការសន្និដ្ឋានកម្រិតទាប។

លំហាត់នៅកម្រិតនេះអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រៀបធៀប ឬភាពផ្ទុយគ្នាដោយផ្អែកលើលក្ខណៈពិសេសតែមួយនៅក្នុងអត្ថបទ។

នៅកម្រិតនេះ លំហាត់បែបឆ្លុះបញ្ចាំងមានលក្ខណៈទូទៅ និងតម្រូវឱ្យអ្នកអានធ្វើការប្រៀបធៀប ឬតភ្ជាប់រវាងអត្ថបទនិងចំណេះដឹងខាងក្រៅដោយប្រើបទពិសោធន៍ និងឥរិយាបថផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការឆ្លើយសំណួរ។

សមត្ថភាពកម្រិតទី២នៃមុខវិជ្ជា គណិតវិទ្យា

នៅកម្រិតទី២ សិស្សអាចបកស្រាយនិងស្គាល់ស្ថានភាពក្នុងបរិបទផ្សេងៗដែលតម្រូវមិនឱ្យមានអ្វីលើសពីការសន្និដ្ឋានដោយផ្ទាល់ឡើយ។

សិស្សអាចទាញយកព័ត៌មានពីប្រភពតែមួយ និងប្រើប្រាស់រូបមន្តឬទ្រឹស្តីណាមួយមកបង្ហាញ។

សិស្សនៅកម្រិតនេះអាចអនុវត្តប្រមាណវិធី រូបមន្ត នីតិវិធី ឬទ្រឹស្តីដើម្បីដោះស្រាយលំហាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងចំនួនគត់វិជ្ជមាន។

សិស្សមានសមត្ថភាពបកស្រាយលទ្ធផលងាយៗ។

សមត្ថភាពកម្រិតទី២នៃមុខវិជ្ជា វិទ្យាសាស្ត្រ

នៅកម្រិតទី២ សិស្សអាចប្រើចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រនិងវិធានដោះស្រាយលំហាត់ ដើម្បីកំណត់ការពន្យល់បែបវិទ្យាសាស្ត្រដ៏សមស្របមួយ បកស្រាយទិន្នន័យ និងកំណត់សំណួរដែលនឹងត្រូវលើកឡើង នៅក្នុងគម្រោងនៃការពិសោធសាមញ្ញមួយ។

សិស្សអាចប្រើចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន ឬប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋានដ៏ត្រឹមត្រូវមួយ ពីសំណុំទិន្នន័យងាយៗ។

សិស្សបង្ហាញចំណេះដឹងបញ្ញត្តិវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន ដោយអាចកំណត់សំណួរសម្រាប់ស្រាវជ្រាវឬរុករកតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អំណាន

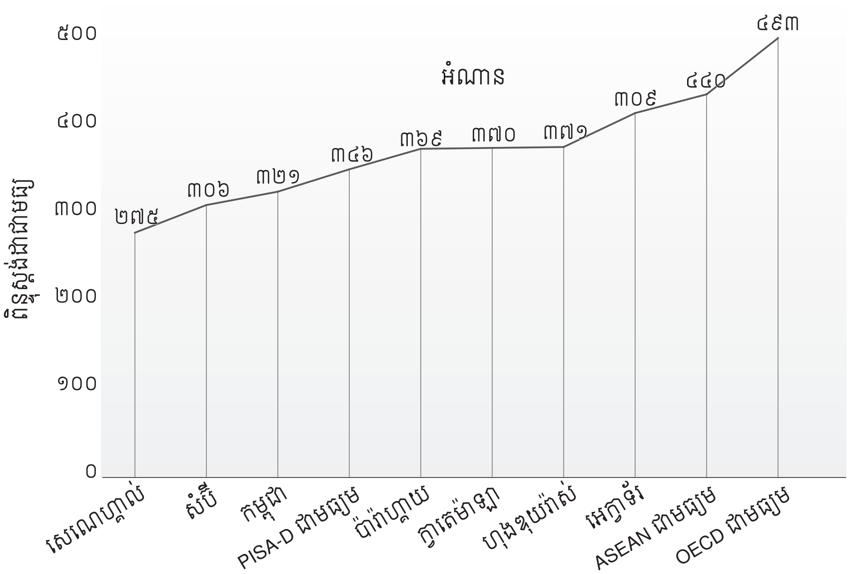

សិស្សកម្ពុជា ទទួលបានពិន្ទុលើមុខវិជ្ជាអំណានទាបជាងកម្រិតទី២ របស់ PISA-D និងព្រមទាំងទាបជាងពិន្ទុរបស់សិស្សមកពីប្រទេសជាសមាជិក PISA-D ជាមធ្យម។

វិទ្យាសាស្ត្រ

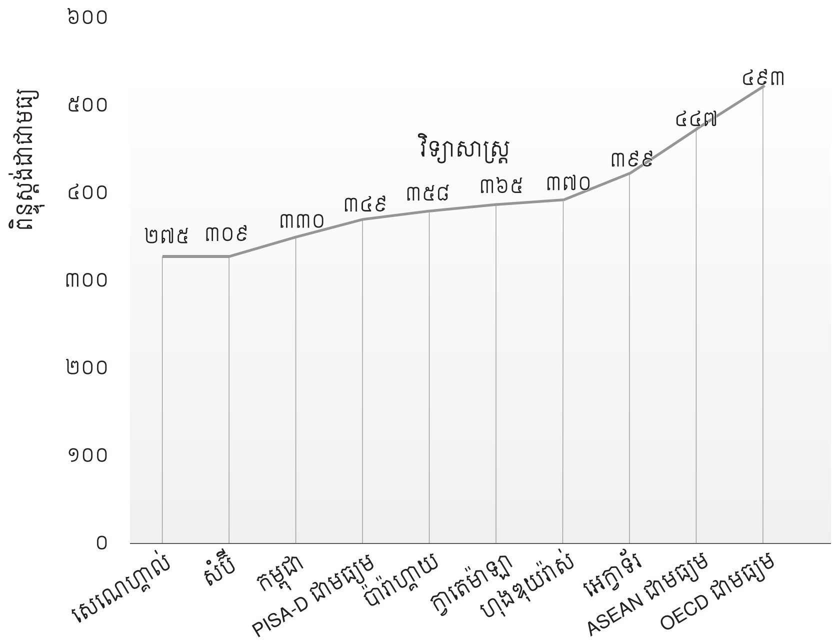

សិស្សកម្ពុជាទទួលបានពិន្ទុលើមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រទាបជាងកម្រិតទី២ របស់ PISA-D និងព្រមទាំងទាបជាងពិន្ទុរបស់សិស្សមកពីប្រទេសជាសមាជិក PISA-D ជាមធ្យម។

គណិតវិទ្យា

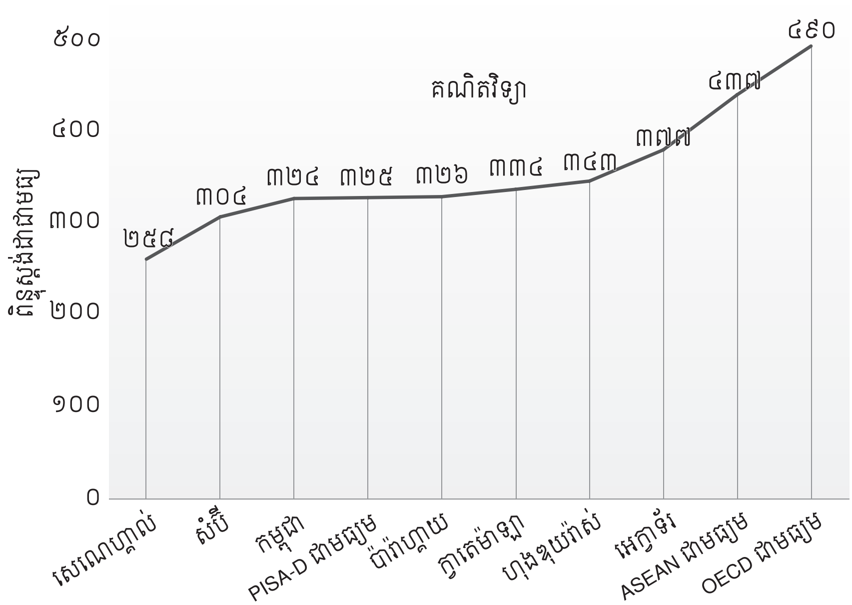

សិស្សកម្ពុជាទទួលបានពិន្ទុលើមុខវិជ្ជា គណិតវិទ្យាប្រហាក់ប្រហែលនឹងពិន្ទុរបស់សិស្សមកពីប្រទេសជាសមាជិក PISA-D ជាមធ្យម។

ប្រៀបធៀបនឹងទ្វីបអាហ្វ្រិក និងអាមេរិកឡាទីន

សិស្សកម្ពុជាទទួលបានពិន្ទុ ខ្ពស់ជាងសេណេហ្គាល់និងសំប៊ី លើគ្រប់មុខវិជ្ជា និងប្រហាក់ប្រហែលនឹងមធ្យមភាគរបស់ PISA-D លើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា។ ប៉ុន្តែពិន្ទុអំណានរបស់សិស្សនៅកម្ពុជាទាបជាងគេក្នុងចំណោមមុខវិជ្ជាទាំងបី។

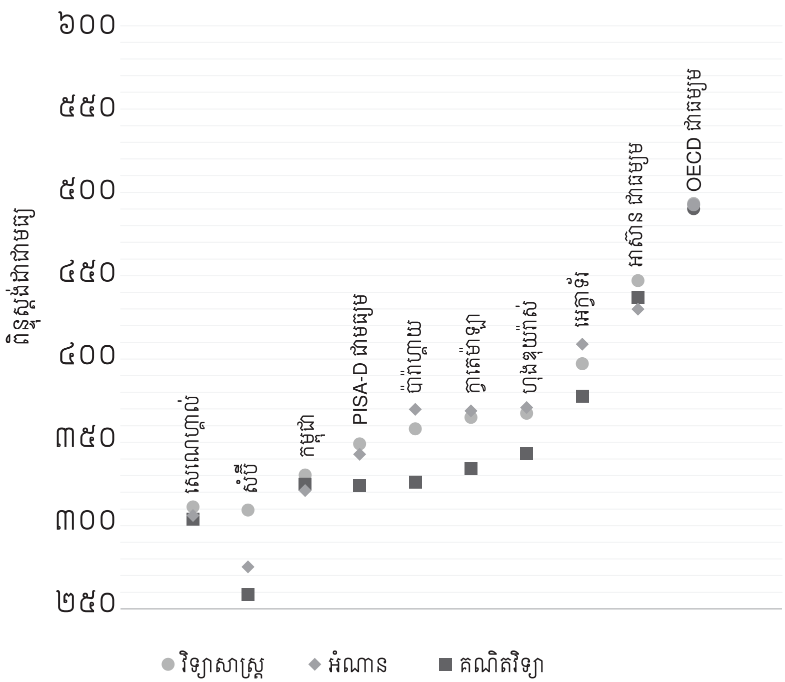

ប្រៀបធៀបនឹងសមត្ថភាពមូលដ្ឋាន

សិស្សកម្ពុជាប្រហែល៨% មានសមត្ថភាពកម្រិតមូលដ្ឋានលើមុខវិជ្ជាអំណាន និងសិស្សប្រហែល១០% មានសមត្ថភាពមូលដ្ឋាន លើមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា។

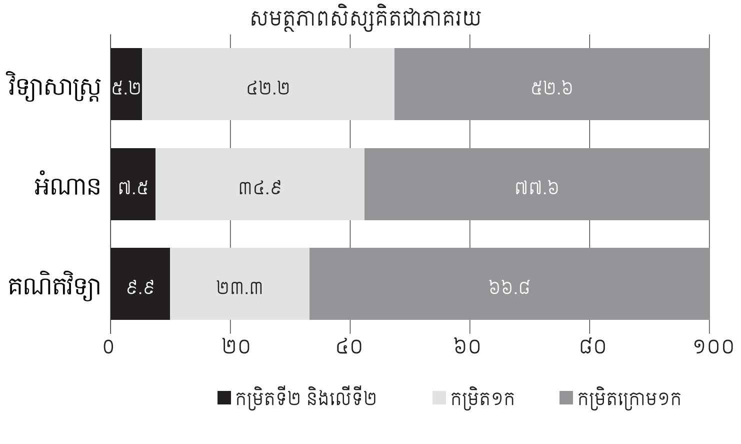

មូលហេតុនៃលទ្ធផលសិក្សាទាប

- *សិស្សមួយចំនួនមករៀនមិនទៀងទាត់ (អវត្តមាន)*
- *សិស្សមួយចំនួនមករៀនយឺត*
- *គ្រូអវត្តមាន និងមកបង្រៀនយឺត*
- *មាតាបិតាមិនយកចិត្តទុកដាក់ត្រួតពិនិត្យនៅផ្ទះ*

វិធានការឆ្លើយតប

- *កំណែទម្រង់គោលនយោបាយ ៖ ថ្នាក់កណ្ដាល*
- *សៀវភៅសិក្សាគោល*
- *ស្តង់ដាគ្រូ និងនាយក*
- *ការរៀបចំគ្រូឧទ្ទេសថ្នាក់ជាតិ ៖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន*
- *កំណែទម្រង់ការបណ្ដុះបណ្ដាលគ្រូ ៖ ការពិនិត្យឡើងវិញនូវកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលគ្រូ*
- *គុណវុឌ្ឍិគ្រូ*
- *វិធីសាស្ត្របង្រៀនក្នុងបរិបទថ្មី*
- *បំណិន*
- *បំណិតទន់*
- *កំណែទម្រង់សាលារៀន*
- *ការគ្រប់គ្រងសាលារៀន*
- *ការបង្រៀនរបៀបធ្វើតេស្តនៅសាលាគោលដៅ*
- *សាលាជំនាន់ថ្មី*
- *ឯកសារបង្រៀននិងរៀន និងសម្ភារៈឧបទេស*

បញ្ហាសំខាន់

ការដែលបានចូលរៀន ជាសំណាងរបស់សិស្ស មានន័យថាសិស្ស

សប្បាយចិត្តពេលមានឱកាសចូលរៀន។

ប៉ុន្តែសាលារៀន ហាក់ដូចជាពុំទាន់ផ្តល់ឱ្យសិស្សរៀន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នៅឡើយ ដោយសារបញ្ហាបាត់ម៉ោងនិងគុណភាពបង្រៀន។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សិស្សសប្បាយចិត្តពេលមានឱកាសចូលរៀន។ ប៉ុន្តែសាលារៀន ហាក់ដូចជាពុំទាន់អភិវឌ្ឍឱ្យសិស្សមានសមត្ថភាព និងសុខុមាលភាពល្អប្រសើរតាមតែអាចធ្វើបាន។

ប៉ុន្តែ យោងតាមការចំណាយលើការអប់រំនាពេលបច្ចុប្បន្ន កម្ពុជានឹងអាចអភិវឌ្ឍការអប់រំឱ្យកាន់តែប្រសើរនាពេលអនាគត។

២.៤. ខ្សែរវាយតម្លៃថ្នាក់តំបន់ SEA-PLM

SEA-PLM ជាគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្នាក់តំបន់របស់អង្គការរដ្ឋមន្ត្រីអប់រំអាស៊ាន (SEAMEO) និងការិយាល័យអង្គការយូនីសេហ្វតំបន់អាស៊ីបូព៌ា និងប៉ាស៊ីហ្វិក (UNICEF EAPRO) គាំទ្របច្ចេកទេសដោយក្រុមប្រឹក្សាអូស្ត្រាលី សម្រាប់វង្វាយតម្លៃ និងការស្រាវជ្រាវអប់រំ (ACER) ដោយទទួលបានការឧបត្ថម្ភថវិកាពីអង្គការយូនីសេហ្វកម្ពុជា (UNICEF Cambodia)។

មានប្រទេសចូលរួមចំនួន៦ នៅជុំទី១ ៖ កម្ពុជា ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន មីយ៉ានម៉ា និងវៀតណាម។

SEA-PLM រៀបចំឡើងស្របតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់សិស្សថ្នាក់ទី៥ ផ្តោតលើផ្នែកអំណាន សំណេរ គណិតវិទ្យា និងភាពជាពលរដ្ឋសកល។

SEA-PLM បានប្រមូលព័ត៌មានពីសិស្ស មាតាបិតាសិស្ស គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលា អំពីការរស់នៅ បទពិសោធន៍ពីសាលារៀន និងបរិបទបង្រៀនជាក់ស្តែងទាក់ទងនឹងការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស។

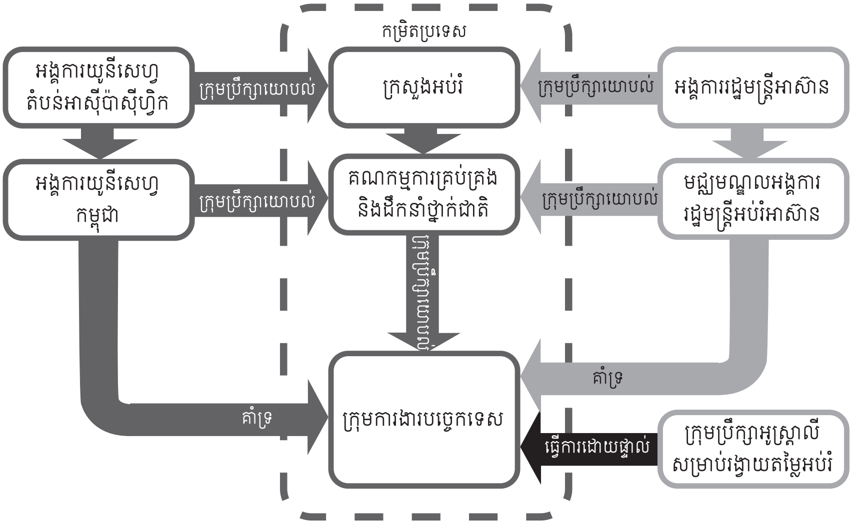

គោលបំណង SEA-PLM

ផ្តល់ទិន្នន័យច្បាស់លាស់ដើម្បីពិនិត្យតាមដាន និងដឹងពីកម្រិតយល់ដឹងរបស់ក្រុមសិស្សផ្សេងៗ និងផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពដើម្បីពង្រឹងគុណភាពអប់រំឱ្យប្រសើរឡើងគ្រប់ផ្នែកក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំទាំងមូល។

ពង្រឹងសមត្ថភាពរៀបចំវិភាគទិន្នន័យ និងប្រព័ន្ធវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សរបស់ប្រទេសដែលបានចូលរួម កម្រិតតំបន់ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ពង្រឹងសមត្ថភាពប្រើប្រាស់លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សដែលបានពីទិន្នន័យវាយតម្លៃសិក្សាដើម្បីកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ពង្រឹងសមាហរណកម្មអាស៊ានតាមរយៈយន្តការវាយតម្លៃកម្រិតតំបន់លើសិស្សថ្នាក់ទី៥ លើផ្នែកអំណាន សំណេរ គណិតវិទ្យា និងភាពជាពលរដ្ឋសកល។

លទ្ធផលសិក្សាផ្នែកអំណាន សំណេរ និងគណិតវិទ្យា

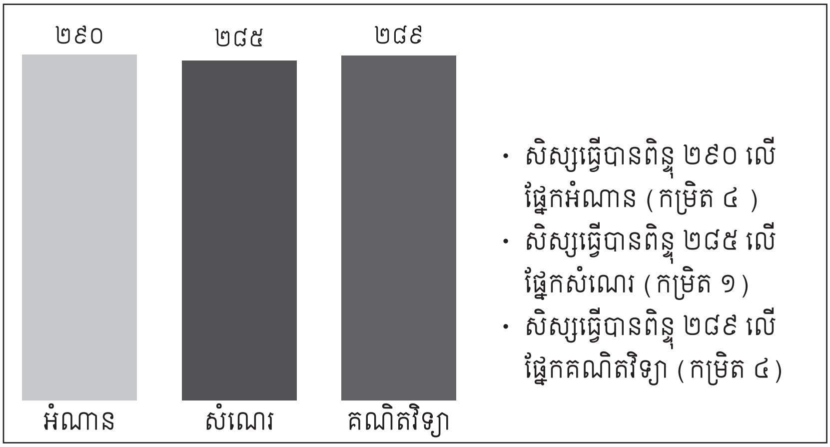

កម្រិតសមត្ថភាពសិស្ស លើផ្នែកអំណានក្នុងតេស្ត SEA-PLM

កម្រិតសមត្ថភាព	សេចក្ដីពណ៌នាកម្រិតចំណេះដឹងសិស្សអាចធ្វើបាន
កម្រិត៦ឡើង (ពិន្ទុ ៣១៧ ឡើង) ១១%	**យល់អត្ថបទដោយស៊ាំជាមួយនឹងរចនាសម្ព័ន្ធក្នុងអត្ថបទ និងបំពេញព័ត៌មានបាន** សមត្ថភាពសិស្សលើសពីកម្រិតទី៥នេះ អាចយល់ពីអត្ថបទដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធសាមញ្ញ និងអាចរកព័ត៌មានទាក់ទងនឹងគំនិតសំខាន់ៗ និងចំណុចលម្អិតក្នុងអត្ថបទមកបំពេញ។ សិស្សអាចស្វែងរកបណ្ដុំព័ត៌មានដែលមានទំនាក់ទំនងគ្នាក្នុងរចនា-សម្ព័ន្ធអត្ថបទបានយ៉ាងងាយស្រួល និងអាចផ្សារភ្ជាប់ព័ត៌មានលម្អិតជាមួយនឹងគំនិតផ្សេងៗដើម្បីទាញរកសេចក្ដីសន្និដ្ឋាន។ សិស្សអាចប្រើប្រាស់តម្រុយ និងព័ត៌មានច្បាស់លាស់ងាយយល់ដើម្បីគាំទ្រសេចក្ដីសន្និដ្ឋាននៅពេលបំពេញព័ត៌មាន។ សិស្សក៏អាចកំណត់បានហេតុផលជាក់លាក់ភាគច្រើនសម្រាប់ពន្យល់ព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ និងប្រតិកម្មឆ្លើយតបរបស់តួអង្គក្នុងការរៀបរាប់ពីដំណើររឿងដែលព័ត៌មានទាំងនោះអាចប្រើបានចំពោះខ្លឹមសារក្នុងអត្ថបទតែប៉ុណ្ណោះ។
កម្រិត៥ (ពិន្ទុ ៣០៤ ដល់ក្រោម ៣១៧) ១៦%	**ភ្ជាប់ព័ត៌មានដែលមានទំនាក់ទំនងគ្នាដើម្បីយល់ពីគំនិតសំខាន់ៗ** ក្នុងសមត្ថភាពទី៥នេះ សិស្សអាចផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងបណ្ដុំព័ត៌មានដែលទាក់ទងគ្នាក្នុងផ្នែកផ្សេងៗនៃអត្ថបទ ដូចជាតារាង និងដ្យាក្រាមជាដើម ដើម្បីស្វែងយល់គំនិតសំខាន់ៗ។ បរិបទ និងគំនិតក្នុងអត្ថបទដែលសិស្សបានជួប នឹងមិនងាយស្រួលសម្រាប់សិស្សទាំងស្រុងទេ។ សិស្សអាចស្គាល់ឃ្លា និងល្បះមួយចំនួនដែល មានអត្ថន័យដូចគ្នា ហើយធ្វើការសន្និដ្ឋានបែបសាមញ្ញ នៅពេលជួបព័ត៌មានពេញលេញខ្លះៗ។ សិស្សអាចកំណត់គោលបំណងពីលក្ខណៈពិសេសនៃអត្ថបទខ្លី និងសាមញ្ញ ហើយប្រើប្រាស់លក្ខណៈពិសេសនៃអត្ថបទទាំងនោះដើម្បីជួយរកព័ត៌មាន។
កម្រិត៣ (ពិន្ទុ ២៩៦ ដល់ក្រោម៣០៦) ១៤%	**សរសេរនៅមានកម្រិតទាប គំនិតសាមញ្ញៗ មិនគ្រប់គ្រាន់ ប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទនៅមានកម្រិត** ការសរសេររបស់សិស្សទាក់ទងនឹងបរិបទផ្ទាល់ខ្លួន និងតំបន់នៅមានកម្រិតទាប។ មានគំនិតសាមញ្ញខ្លាំងណាស់ មិនទាក់ទង និងមិនចប់។ គំនិតមិនជាប់ទាក់ទងគ្នាដែលធ្វើឱ្យអត្ថបទពិបាកយល់។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងសំណេរអត្ថបទរឿងសាមញ្ញមួយអាចមានលំដាប់លំដោយខ្លះ តែមិនស្របគ្នា ឬមិនច្បាស់។ សិស្សអាចបង្ហាញពីការព្យាយាមសរសេរទម្រង់គួរសមខ្លះៗ និងអាចបង្កើតទម្រង់សំណួរបាន។ សិស្សអាចបង្កើតប្រយោគសាមញ្ញ ឬដដែលៗដែលប្រើសព្វនាម ឬនាមជាន់គ្នាដើម្បីភ្ជាប់គំនិតមួយទៅមួយទៀត។ សំណេររបស់សិស្សអាចអានបាន។ វាក្យសព្ទកម្រិតមូលដ្ឋានមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពណ៌នាបានល្អ ឬពណ៌នាដដែលៗ។

កម្រិត២(ពិន្ទុ ២៨៧ ដល់ក្រោម ២៩៦) ១៤%	**សរសេរនៅមានកម្រិតទាប គំនិតសាមញ្ញៗ គំនិតដោយផ្នែកៗ ប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទមិនគ្រប់គ្រាន់** ការសរសេររបស់សិស្សនៅកម្រិតនេះ នៅមានលក្ខណៈមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ គំនិតអាចមិនច្បាស់ មិនទាក់ទង មានកម្រិត ឬគំនិតដោយផ្នែកៗប៉ុណ្ណោះ។ សិស្សអាចសរសេរប្រយោគត្រឹមត្រូវសាមញ្ញបានមួយ ឬប្រយោគដែលសរសេរមិនចប់មួយចំនួន ឬប្រយោគមានកំហុស និងប្រយោគប្រើសញ្ញាវណ្ណយុត្តិមិនត្រឹមត្រូវ។ សំណង់ប្រយោគសរសេរដដែលៗ។ វាក្យសព្ទកម្រិតមូលដ្ឋាន មិនគ្រប់គ្រាន់ឱ្យសិស្សពណ៌នាបានច្បាស់ ឬសរសេរដដែលៗ។
កម្រិត១ ចុះ (ពិន្ទុតិចជាង ២៨៧)៥០%	**សមត្ថភាពមានកម្រិតទាបក្នុងការបង្ហាញគំនិតក្នុងសំណេរ** សិស្សនៅកម្រិតនេះ សរសេរប្រយោគបានមួយចំនួនដែលខ្លឹមសារមានកម្រិត។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលព្យាយាមពន្យល់រូបភាព សិស្សអាចផ្តោតលើលក្ខណៈដាច់ដោយឡែកមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ឬពន្យល់ជាគំនិតទូទៅពេក។ សិស្សបង្កើតភាសាបង្គាប់បញ្ជាខ្លះៗ ប៉ុន្តែមិនជាប់ទាក់ទងគ្នា។ វាក្យស័ព្ទនៅមានកម្រិតក្នុងពន្យល់រូបភាព។ ប្រើពាក្យពេចន៍កម្រិតមូលដ្ឋាន និងដដែលៗ។
កម្រិត៤ (ពិន្ទុ ២៨២ ដល់ក្រោម ២៩៥) ២៥%	**អនុវត្តលក្ខណៈចំនួន និងខ្នាតរង្វាស់រង្វាល់** នៅកម្រិតទី៤ សិស្សអាចរកតម្លៃពាក់កណ្តាលនៃចំនួនគត់គូដែលមានលេខមួយខ្ទង់ និងយល់ច្បាស់ពីតម្លៃខ្ទង់នៃចំនួនទសភាគដែលមានផ្នែកទសភាគប្រាំខ្ទង់។ សិស្សអាចដោះស្រាយចំណោទទាក់ទងនឹងចំណុះដែលមិនត្រូវការប្តូរខ្នាត។ សិស្សអាចប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងរបស់ពួកគេអំពីចំនួននាទីក្នុងមួយម៉ោង។ សិស្សអាចអានតម្លៃលេខលើក្រាបសសរ។
កម្រិត៣ (ពិន្ទុ ២៦៩ ដល់ក្រោម ២៨២) ២០%	**យល់ច្បាស់ពីតម្លៃខ្ទង់ និងទំហំនៃរង្វាស់រង្វាល់** សិស្សនៅកម្រិតទី៣ អាចរៀបលំដាប់ចំនួនគត់ដែលមានលេខពីរខ្ទង់។ សិស្សអាចអានតម្លៃប្រវែង និងរង្វាស់ម៉ាសលើឧបករណ៍រង្វាស់រង្វាល់ ដែលត្រូវការប៉ាន់ស្មានមួយចំនួន។ សិស្សអាចស្គាល់រូបធរណីមាត្រងាយៗ និងប្រៀបធៀបមុំ។ សិស្សអាចបកស្រាយក្រាបសសរងាយៗ។
កម្រិត២ ចុះ (ពិន្ទុ២៦៩ ចុះ) ១៦%	មានសំណួរតេស្តតិចតួចសម្រាប់ពណ៌នាសមត្ថភាពសិស្សអាចដែលបំពេញបាននៅកម្រិតទាបជាងកម្រិតទី៣។ សិស្សមួយចំនួនគួរតែមានសមត្ថភាពធ្វើប្រមាណវិធីបូកចំនួនគត់ដែលមានលេខមួយខ្ទង់ និងចំនួនគត់ដែលមានលេខមួយខ្ទង់ ហើយសិស្សគួរតែមានសមត្ថភាពរាប់សំណុំនៃវត្ថុ ឬអាចស្គាល់ចំនួន។

លទ្ធផលសិក្សាផ្នែកអំណាន សំណេរ និងគណិតវិទ្យា

- *ផ្នែកអំណាន សិស្សកម្ពុជាមានសមត្ថភាពប្រសើរជាងសិស្សមកពីប្រទេសឡាវ និងហ្វីលីពីន។*
- *ផ្នែកសំណេរសិស្សកម្ពុជាមានសមត្ថភាពប្រសើរជាងតែសិស្សមក*

ពីប្រទេសឡាវប៉ុណ្ណោះ។

- ផ្នែកគណិតវិទ្យាសិស្សកម្ពុជាមានសមត្ថភាពប្រសើរជាងសិស្ស មកពីប្រទេសឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងហ្វីលីពីន។
- សិស្ស មកពីប្រទេសឡាវមានកម្រិតសមត្ថភាពទាបជាងគេ និង វៀតណាមខ្ពស់ជាងគេ ក្នុងផ្នែកចំណេះដឹងទាំង៣។

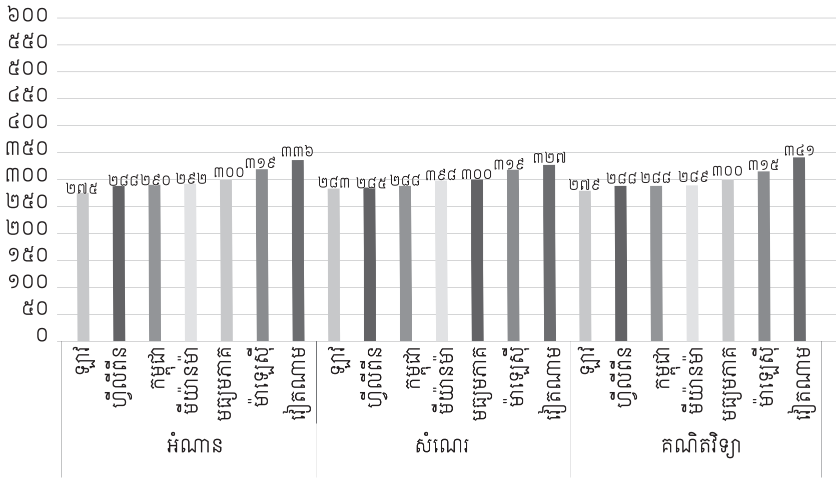

លទ្ធផលសិក្សាលើផ្នែកអំណាន តាមកម្រិតនីមួយៗ

- សិស្សមកពីប្រទេសឡាវមានសមត្ថភាពភាគរយកម្រិតទី២ ច្រើនជាងគេ (៥០%) និងទី៦ តែ២% ប៉ុណ្ណោះ
- សិស្ស វៀតណាម មានកម្រិតសមត្ថភាពទី២ តែ១% និងទី៦ ចំនួនច្រើនជាងគេ៨២%។

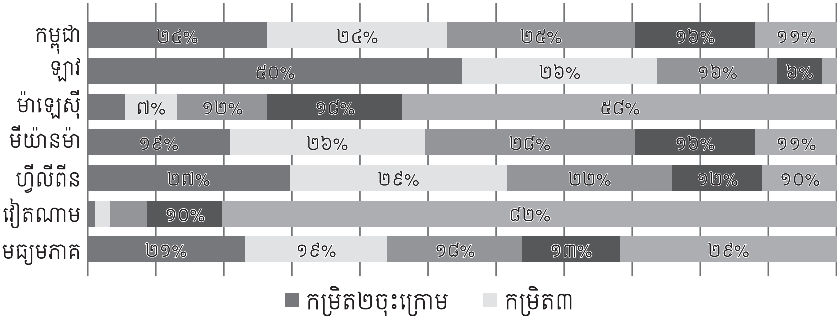

លទ្ធផលសិក្សាលើផ្នែកអំណាន ធៀបនឹង SDG 4.1.1a

- វៀតណាមមានសិស្សដែលមានសមត្ថភាពអប្បបរមាបញ្ចប់បឋមសិក្សាកម្រិតទាប ស្របនឹង SDG 4.1.1 ផ្នែកអំណានស្ទើរទាំងអស់ (៩៩%) និងប្រទេសខ្ពស់ជាងគេបន្ទាប់គឺម៉ាឡេស៊ី (៩៥%)
- កម្ពុជា គឺ ៧៦% លើតែប្រទេសឡាវ និងហ្វីលីពីន ប៉ុណ្ណោះដែលសិស្សមានសមត្ថភាពបញ្ចប់បឋមសិក្សាកម្រិតទាប ស្របនឹង SDG 4.1.1។

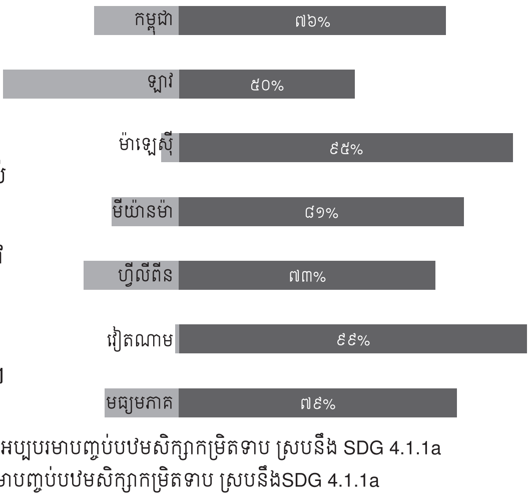

លទ្ធផលសិក្សាផ្នែកសំណេរ តាមកម្រិតនីមួយៗ

សមត្ថភាពកម្រិត១ និង២ សិស្សថ្នាក់ទី៥ ប្រទេសកម្ពុជា និងឡាវ មានច្រើន ប្រហែលគ្នា (ប្រហែល៦០%) និងមានកម្រិត៧ និង៨ តិចស្មើគ្នា ២%។ ចំណែកម៉ាឡេស៊ី និងវៀតណាម មានកម្រិត១ និង២តិចជាងគេ ប្រហែល ១០% ប៉ុណ្ណោះ និងកម្រិត៧ និង៨ ច្រើនក្នុងនោះ វៀតណាម (៣២%) និង ម៉ាឡេស៊ី (១១%)។

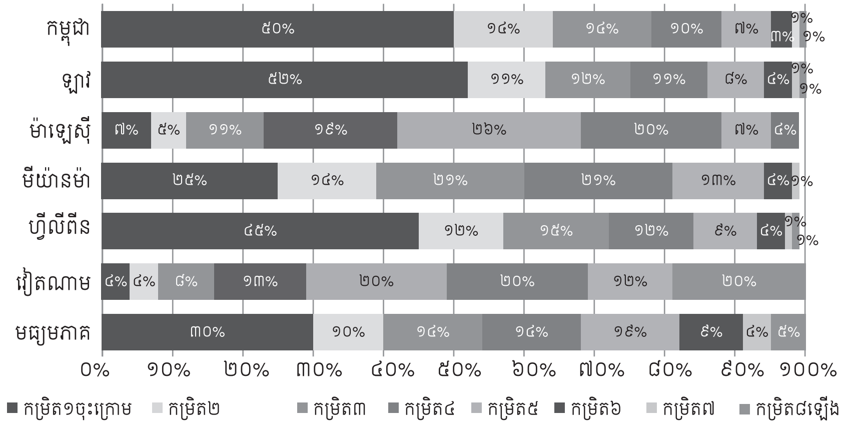

លទ្ធផលសិក្សាលើផ្នែកគណិតវិទ្យា តាមកម្រិតនីមួយៗ

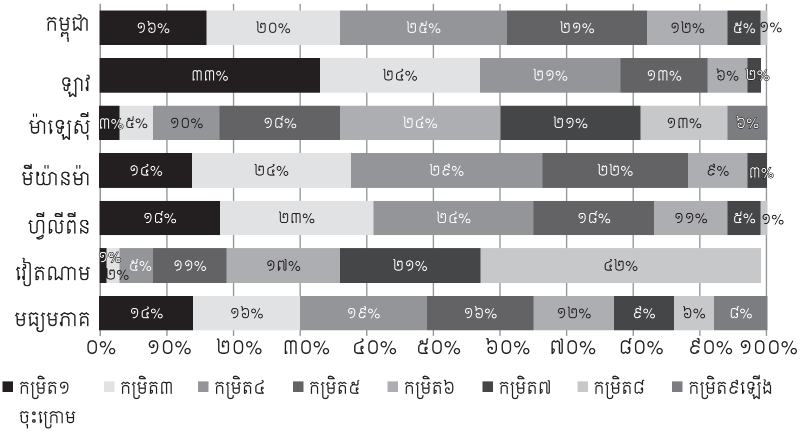

- នៅផ្នែកគណិតវិទ្យា មានតែប្រទេសវៀតណាម (៤២%) និង ម៉ាឡេស៊ី (៦%) ប៉ុណ្ណោះដែលសិស្សមានសមត្ថភាពដល់កម្រិតទី៩ៗ

លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ៖ ភេទ

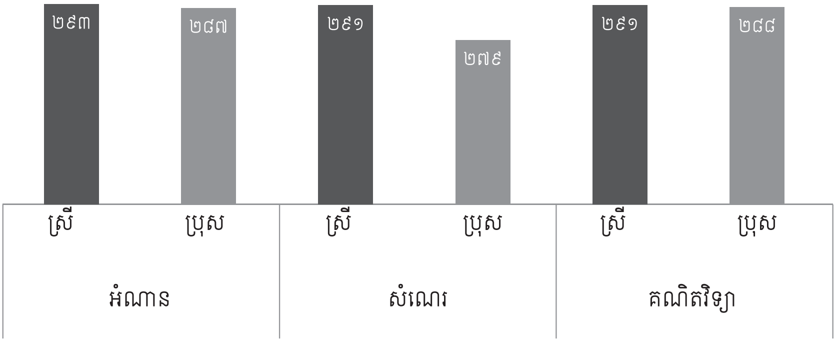

នៅកម្ពុជា សិស្សស្រី ថ្នាក់ទី៥ រៀនបានលទ្ធផលល្អប្រសើរជាងសិស្សប្រុស គ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់ (អំណាន សំណេរ និងគណិតវិទ្យា)

ខ្លឹមសាររងនៃភាពជាពលរដ្ឋសកល

ឥរិយាបថ និងគុណតម្លៃ

- *ការយល់ដឹងអំពីភាពជាពលរដ្ឋសកលនៅសាលារៀន* (Exposure to global citizenship issues at school)
- *ការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាសកល* (Concern for global issues)
- *ការស្គាល់ខ្លួនឯងជាពលរដ្ឋនៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី* (Asian identity)
- *ឥរិយាបថចំពោះការសិក្សាភាពជាពលរដ្ឋសកល* (Attitudes towards learning about global citizenship-related issues)

អាកប្បកិរិយា និងបំណិន

- *អាកប្បកិរិយារំពឹងទុកនៃពលរដ្ឋល្អ* (Expected civic behavior)

- *អាកប្បកិរិយាឆ្លើយតបនឹងភាពជាពលរដ្ឋសកល* (Behavioral intentions associated with global citizenship)

ការយល់ដឹងអំពីភាពជាពលរដ្ឋសកលនៅសាលារៀន

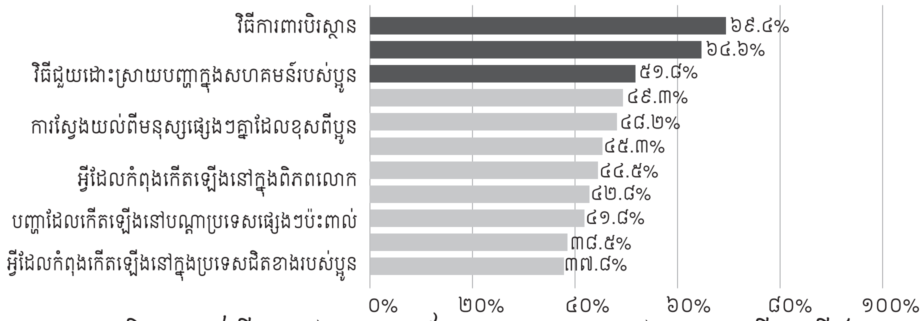

សិស្សថ្នាក់ទី៩ នៅកម្ពុជាប្រហែលជា៣៨% ទៅ៦៩% លើកឡើងថា ពួកគេបានរៀន «ខ្លះ» ឬ «ច្រើន» អំពីប្រធានបទទាក់ទងនឹងភាពជាពលរដ្ឋសកលនៅសាលារៀន។

ការព្រួយបារម្ភចំពោះបញ្ហាសកល

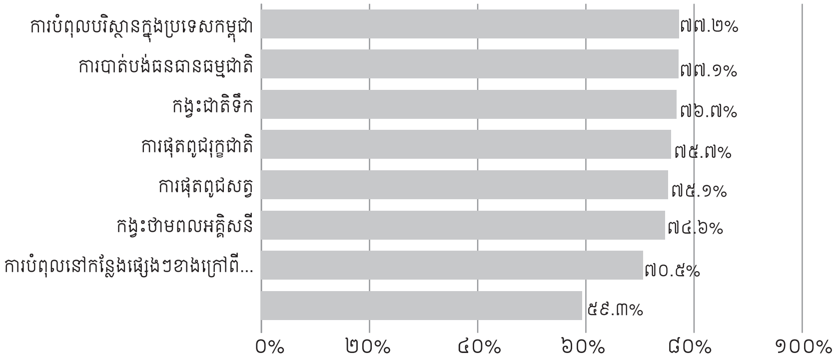

វិធានការកែលម្អអំណាន

ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រអំណាន៖

- *អភិវឌ្ឍឯកសារអំណានបន្ថែម និងផលិតសម្ភារៈឧបទេស*

- *អភិវឌ្ឍឯកសារវិធីសាស្ត្របង្រៀនអំណាន និងសំណេរឱ្យបាន គ្រប់គ្រាន់ និងសម្បូរបែប*
- *ជំរុញការប្រើប្រាស់កញ្ចប់សម្ភារៈអំណានថ្នាក់ដំបូងនៅតាម សាលាបឋមសិក្សាទូទាំងប្រទេសឱ្យបានប្រសិទ្ធភាព*
- *បំប៉នគ្រូពីវិធីសាស្ត្របង្រៀនអំណានតាមបរិបទថ្មី*
- *ពង្រីកកន្លែងអាន និងមធ្យោបាយអានឱ្យបានទូលំទូលាយ និងមានប្រសិទ្ធភាព*
- *ពង្រឹងការវាយតម្លៃផ្នែកអំណាន និងសំណេរ*
- *បំប៉នសមត្ថភាពបណ្ណារក្ស ដើម្បីពង្រឹងសេវាអំណាន និងគ្រប់គ្រងឯកសារ*
- *បំផុស និងលើកកម្ពស់ការអានសម្រាប់អ្នកសិក្សា និងមហាជន គ្រប់វ័យ*

ផែនការកែលម្អការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រ

ការកែលម្អវិធីសាស្ត្របង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ៖

- *អភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្របង្រៀនឱ្យស្របតាមការវិវត្តរបស់វិទ្យាសាស្ត្រ*
- *អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រតាមគោលវិធីស្វែម*
- *រៀបចំការបង្រៀនតាមបែបបញ្ញត្តិ* (Concept Based learning) *ឬ បង្រៀននិងរៀនតាមបែបរិះរក* (IBL) *ឬ អនុមានរួម* (Inductive Teaching)។
- *ផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈពិសោធន៍ និងបង្កើនបន្ទប់ពិសោធន៍សម្រាប់អនុវត្ត នៅតាមសាលារៀន*
- *បង្កើនការអនុវត្តជាក់ស្តែងការរៀន និងបង្រៀននៅក្នុងបន្ទប់ ពិសោធន៍ និងក្រៅថ្នាក់*
- *អភិវឌ្ឍសៀវភៅសិក្សាគោល ឯកសារជំនួយផ្សេងៗឱ្យទំនើប និង*

ទាន់សម័យ

- បំប៉នគ្រូពីវិធីសាស្ត្របង្រៀន និងការប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង

ទិធានការកែលម្អការបង្រៀនគណិតវិទ្យា

ការកែលម្អវិធីសាស្ត្របង្រៀនមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា ៖

- *អភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្របង្រៀនឱ្យស្របតាមការវិវត្តរបស់វិទ្យាសាស្ត្រ*
- *អនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនគណិតវិទ្យាតាមគោលវិធីស្នែម*
- *ពង្រឹងការរៀន និងបង្រៀនគណិតវិទ្យាថ្នាក់ដំបូង*
- *រៀបចំការបង្រៀនតាមបែបបញ្ញត្តិ* (Concept Based learning) *ឬបង្រៀននិងរៀនតាមបែបរិះរក* (IBL) *ឬ អនុមានរួម* (Inductive Teaching)
- *ផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈឧបទេសសម្រាប់បង្រៀននៅតាមសាលារៀន*
- *អភិវឌ្ឍសៀវភៅសិក្សាគោល សៀវភៅលំហាត់ និងឯកសារជំនួយផ្សេងៗឱ្យទំនើប និងទាន់សម័យ*
- *បំប៉នគ្រូពីវិធីសាស្ត្របង្រៀន និងការប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង*

ជំពូកទី ៣

អធិការកិច្ចសាលារៀនតាមកាលកំណត់

៣.១. ប្រព័ន្ធអធិការកិច្ច

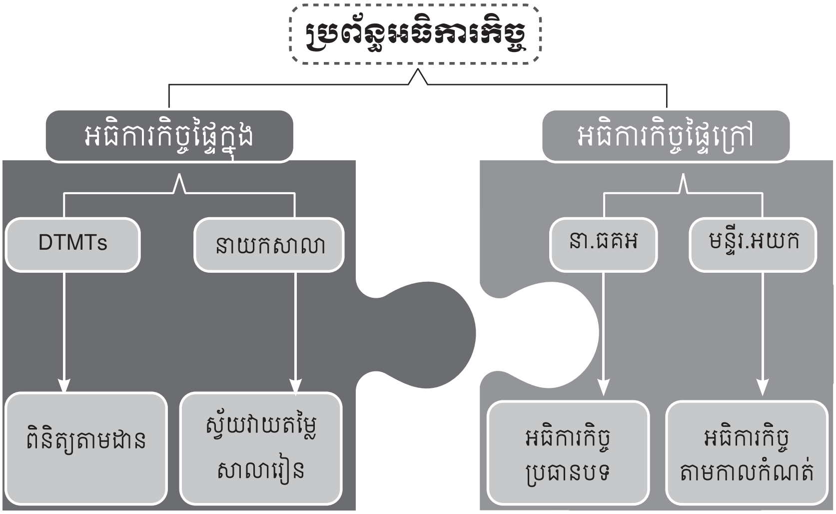

អធិការកិច្ចសាលារៀន

ការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រង

- *រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងបំណែងចែកភារកិច្ច ទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់*
- *ប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសមក្នុងការបែងចែកការងារ*
- *សម្ភារៈបរិក្ខារ និងសម្ភារៈឧបទេសគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការបង្រៀន*

និងរៀនមានប្រសិទ្ធភាព

- សុវត្ថិភាព និងបរិស្ថានល្អសម្រាប់ការរៀនសូត្រ និងអភិវឌ្ឍ

ការបង្រៀន និងរៀន

- ការបង្រៀន និងរៀនអនុវត្តតាមកម្មវិធីសិក្សា
- ការប្រើប្រាស់គរុកោសល្យ និងវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រាន់ ពាក់ព័ន្ធនឹងគោលបំណងមេរៀន និងរៀន
- ការបង្រៀនស្របតាមតម្រូវការសិស្ស
- គ្រូបង្កើតបរិយាកាសលើកទឹកចិត្តឱ្យសិស្សខិតខំរៀនសូត្រ
- គ្រូកែលម្អការបង្រៀនរបស់ខ្លួន

អភិបាលកិច្ចសាលារៀន

លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស

- លទ្ធសិក្សារបស់សិស្ស មានការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់
- កម្មវិធីទាក់ទាញ ដើម្បីធានាឱ្យសិស្សមានវត្តមានក្នុងសាលារៀន
- ការវាយតម្លៃ និងការដាក់ពិន្ទុធ្វើឡើងប្រកបដោយសមធម៌ និងយុត្តិធម៌ និងតម្លាភាព

តួនាទីសហគមន៍ និងអភិបាលកិច្ចសាលារៀន

- តួនាទីរបស់សហគមន៍
- មាតាបិតា និងសិស្សចូលរួមក្នុងសហគមន៍

ទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកទទួលបន្ទុកក្នុងការពិនិត្យតាមដាន កម្រងសាលារៀនថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

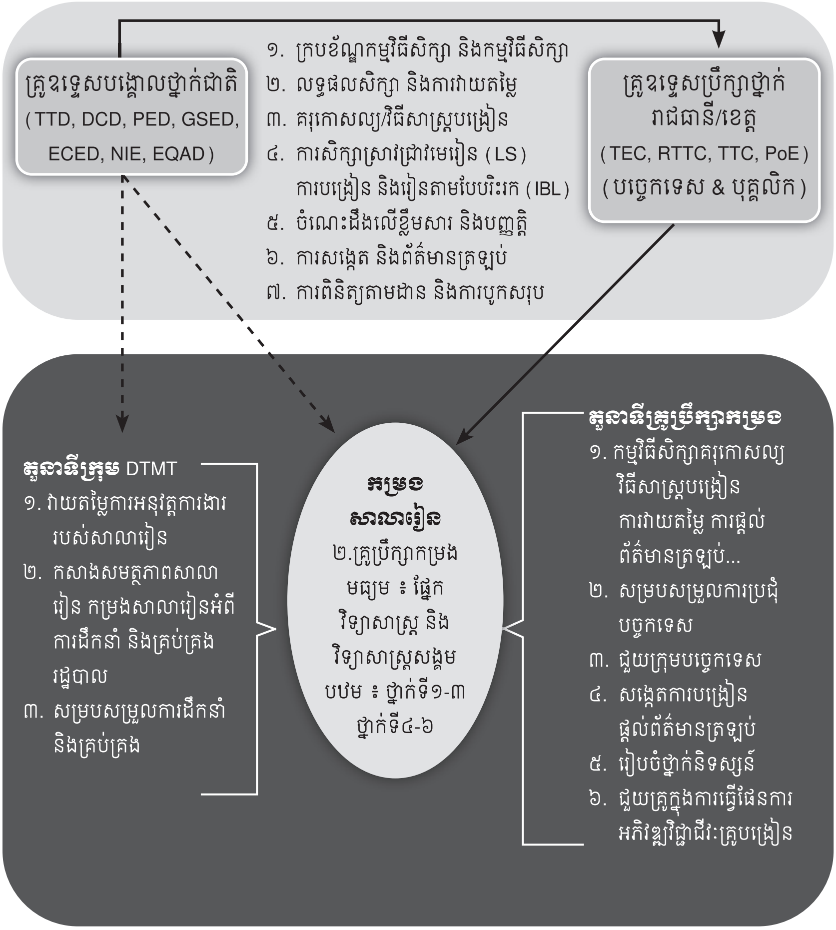

ជំពូកទី ៤

វាយតម្លៃសិក្សា និងកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងសាលារៀន

៤.១. ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន

ស្វ័យភាពក្នុងការធ្វើផែនការ និងការគ្រប់គ្រងថវិកាតាមសាលារៀន

- *គ្របខ័ណ្ឌការងារសាលារៀនមានប្រសិទ្ធភាព*
- *ការអនុវត្តស្វ័យភាពក្នុងការធ្វើផែនការ និងការគ្រប់គ្រងថវិកាសាលារៀន*
- *ការគ្រោងថវិកា ការរៀបចំ និងការដាក់ស្នើគម្រោងថវិកា*

ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

- *វត្ថុបំណង និងដំណើការអនុវត្ត*
- *កិច្ចសន្យាលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ និងផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព*
- *ការពិនិត្យឡើងវិញពាក់កណ្តាលឆ្នាំ*
- *ការវាយតម្លៃដំណើការអនុវត្តនៅដំណាច់ឆ្នាំ*
- *ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ ៖ ការបំប៉ននៅនឹងកន្លែង*

៤.២. អភិបាលកិច្ចសាលារៀន

ការវាយតម្លៃសាលារៀន និងការវាយតម្លៃសិស្ស

- ប្រភេទ និងការវាយតម្លៃការអនុវត្ត
- ការប្រើប្រាស់លទ្ធផលវាយតម្លៃធ្វើឱ្យប្រសើរការអនុវត្តសាលារៀន
- ការវាយតម្លៃសិស្ស និងពេលវេលាវាយតម្លៃ
- ការប្រើលទ្ធផលតេស្តសិក្សា

តួនាទីសហគមន៍ និងអភិបាលកិច្ចសាលារៀន

- តួនាទីរបស់សហគមន៍
- មាតាបិតា និងសិស្សចូលរួមក្នុងសហគមន៍

គណនេយ្យភាពសាលារៀន

- ប្រភេទគណនេយ្យភាព
- ការវិភាគ ការអនុវត្តការងាររបស់សាលារៀន
- ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ

ការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (SBM): 3 As

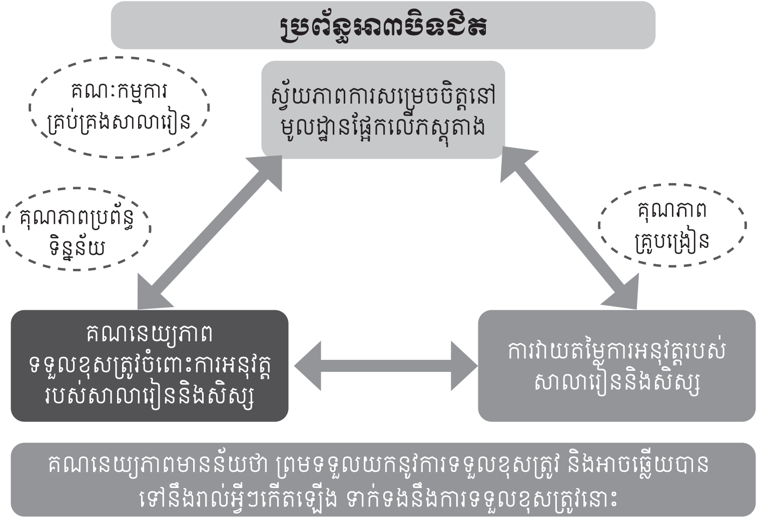

ការវាយតម្លៃ

- ការធ្វើតេស្តស្តង់ដាសិស្សដើមឆ្នាំ ប្រចាំខែ និងប្រចាំឆមាស
- ការធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀង និងស្វ័យវាយតម្លៃលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រូបង្រៀននិងនាយកសាលា
- ការវាយតម្លៃផលសម្រេចសាលារៀនជាប់ស្តង់ដា

ស្វ័យភាព

- ការធ្វើផែនការកែលម្អថ្នាក់រៀន និងសាលារៀន
- ការបង្កើតគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន និងសាលារៀន
- ការប្រជុំពិនិត្យតាមដានប្រចាំខែ និងត្រីមាស

គណនេយ្យភាព

- ការបិទផ្សាយលទ្ធផលតេស្តជាសាធារណៈ
- ការបិទផ្សាយស្វ័យ ការវាយតម្លៃប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលា
- ការបិទផ្សាយចំណូលចំណាយរបស់ថ្នាក់រៀន និងសាលារៀន

យុទ្ធសាស្ត្រអា៦

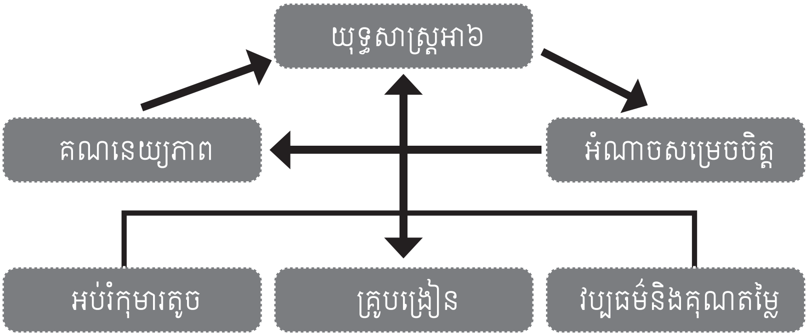

៤.៣. អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ

១. ការធ្វើតេស្តស្តង់ដារវាស់សមត្ថភាពសិស្ស និងបិទផ្សាយលទ្ធផលជាសាធារណៈ នាំទៅបង្កើតការទាមទារពីអតិថិជននូវសេវាសាធារណៈនិងការបង្រៀនមានគុណភាព។

២. សហគមន៍ប្រើអំណាចសម្រេចចិត្តលើផែនការ ថវិកា និងកិច្ចការសាលារៀន នាំឱ្យសហគមន៍ជាម្ចាស់សាលារៀន និងជួយដល់សាលារៀន

៣. នាយកសាលាប្រើសិទ្ធិប្រតិបត្តិជានាកិច្ចការរដ្ឋបាលសាលារៀន និងបង្ហាញលទ្ធផលសិក្សា ចំណូលចំណាយ និងការរីកចម្រើនស្តង់ដាសាលារៀនជាសាធារណៈ ដែលនាំឱ្យសហគមន៍ជឿជាក់លើសាលារៀន នាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀន។

៤. យកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សាគ្រូបង្រៀន ទាំងសមត្ថភាពនិងជីវភាព ដែលជាគន្លឹះក្នុងការកសាងកិច្ចសន្យាសង្គមរវាងគ្រូបង្រៀន មាតាបិតាសិស្សនិងសិស្ស និងសហគមន៍ ហើយវានាំឱ្យមនុស្សទាំងអស់ធ្វើកិច្ចការរបស់ខ្លួនដើម្បីគាំទ្រការសិក្សារបស់សិស្ស។

៥. ការយកចិត្តទុកដាក់លើការអប់រំថែទាំកុមារតូច ជាកត្តាគន្លឹះនាំឱ្យកុមារមានសមត្ថភាពគ្រឹះ ដែលមានសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង អាហារូបត្ថម្ភល្អ និងខួរក្បាលពេញលេញ អក្ខរកម្ម និងចិត្តសង្គម ហើយសមត្ថភាពទាំងនេះ

នឹងនាំឱ្យកុមារម្នាក់ៗក្លាយជាធនធានមនុស្សសំខាន់សម្រាប់អនាគត។

*៦. **ការអនុវត្តវប្បធម៌** គឺនាំឱ្យបុគ្គលិកសាលាទាំងអស់គោរពគ្នា ដោយប្រើអំណាចសម្រាប់ធ្វើតែកិច្ចការត្រូវធ្វើ មិនប្រើអំណាចខុសគោលដៅ ឬប្រើសម្បត្តិសាលាសម្រាប់ប្រយោជន៍បុគ្គល និងការអនុវត្តគុណតម្លៃជាកត្តានាំឱ្យមនុស្សម្នាក់ៗក្លាយជាមនុស្សល្អ ដោយសារមនុស្សម្នាក់ៗ ធ្វើតែអ្វីដែលត្រូវ និងជួយមនុស្សទាំងអស់ក្នុងសហគមន៍។*

រៀបចំផែនការកែលម្អសាលារៀន

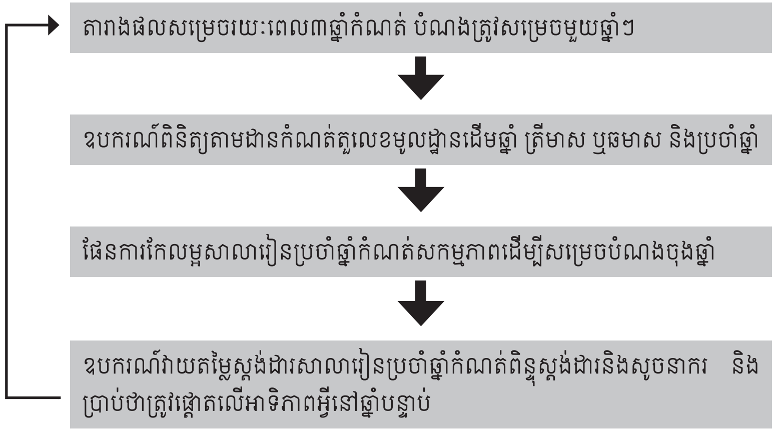

បង្កើតវប្បធម៌ជួយសិស្សតាមរយៈតេស្ត

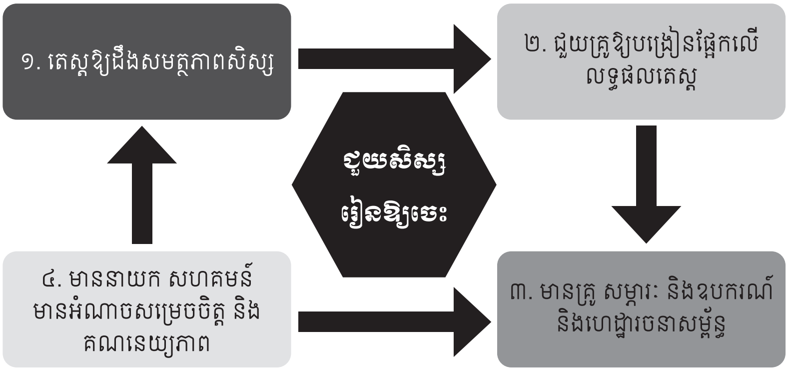

៤.៤. បង្កើតវប្បធម៌ជួយសិស្សតាមរយៈតេស្ត

- បំណែងចែកកម្មវិធីសិក្សាតាមមុខវិជ្ជា និងតាមកម្រិតថ្នាក់
- កិច្ចតែងការបង្រៀនតាមមេរៀន និងតាមកម្រិតថ្នាក់ (ផ-សម្រេច) (Ins:បណ្ណាសង្កើតថ្នាក់)
- តេស្តល្បឿនអំណានភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៩ (២០០ពាក្យ/នាទី)
- តេស្តគ្រប់មុខវិជ្ជា ភាសាខ្មែរ គណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ សិក្សាសង្គម អក្សរសិល្ប៍ បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន
- លទ្ធផលប្រឡងឆមាសគ្រប់មុខវិជ្ជាគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ (ជាប់-ធ្លាក់)
- តេស្តប្រឡងឡើងថ្នាក់សម្រាប់សិស្សធ្លាក់មធ្យមភាគ (K,M,S)
- ការជួបជាមួយមាតាបិតា និងសិស្សប្រចាំត្រីមាស (៣ត្រីមាស)
- ចំនួនម៉ោងសិក្សាជាមធ្យមតាមមុខវិជ្ជា (ឆ១. ឆ២) ៖
    - ម៉ោងសិក្សាត្រូវអនុវត្ត ម៉ោងសិក្សាបានអនុវត្ត
    - ម៉ោងសិក្សាដែលសាលាបិទទ្វារខុសប្រតិទិនសិក្សា ម៉ោងសិក្សាដែលគ្រូអវត្តមាន
- ចំនួនសិស្សអវត្តមាន «ពី៥ដង-២០ដង» (ត្រីមាស១-២-៣)
- កិច្ចការផ្ទះគ្រប់មុខវិជ្ជាដាក់ឱ្យសិស្ស និងមានការកែពីគ្រូ «ជាលំហាត់-គម្រោង» (បានដាក់-បានកែនិងផ្តល់យោបល់)
- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមេរៀនដោយក្រុមមុខវិជ្ជា (ផ-ស)

- លទ្ធផលពីការធ្វើតេស្តអាចឱ្យគ្រូ និងនាយកសាលារិះរកវិធានការជួយសិស្សរៀនយឺត និងរៀនលឿនជាបន្ទាន់ ដោយមិនទុកឱ្យសិស្សជួបការលំបាក និងរៀនមិនចេះទៅតាមកម្រិតស្តង់ដាលទ្ធផលសិក្សានៃមេរៀននីមួយនៅក្នុងខែនោះទេ។
- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់មាតាបិតាពីលទ្ធផលតេស្ត និងពិភាក្សាពីការជួយសិស្ស។
- ធ្វើបែបនេះជាការលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងគ្រូបង្រៀនឱ្យខិតខំ

និងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការរៀន និងបង្រៀន និងបង្កើនការជឿទុកចិត្តរបស់មាតាបិតាសិស្ស និងសហគមន៍។

- ការធ្វើតេស្តពល់ចុងខែ គឺជាការអនុវត្តប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានសម្រាប់សាលារៀនគោលដៅថ្មី ការធ្វើតេស្តនៅដើមខែដំបូងនៃឆ្នាំសិក្សា គឺវាជាការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យកម្រិតសមត្ថភាពសិក្សារបស់សិស្សម្នាក់ៗ តាមមេរៀននៃមុខវិជ្ជានីមួយៗ។ លទ្ធផលតេស្តត្រូវប្រើសម្រាប់ធ្វើផែនការបង្រៀន៣ខែដំបូងជួយសិស្សរៀនយឺត និងផ្តោតការបង្រៀនជួយសិស្សរៀនយឺតនៅក្នុងខែដំបូង។ សម្រាប់សាលាគោលដៅចាស់ លទ្ធផលតេស្តនៅចុងឆ្នាំនៃឆ្នាំសិក្សាមុនអាចយកមកប្រើបានសម្រាប់ធ្វើផែនការបង្រៀន៣ខែដំបូងជួយសិស្សរៀនយឺត និងផ្តោតការបង្រៀនជួយសិស្សរៀនយឺតនៅក្នុងខែដំបូង។
- ពិនិត្យតាមដានលទ្ធផលសិក្សាសិស្សប្រចាំខែ សម្រាប់សិស្សម្នាក់ៗ សមត្ថភាពសិស្សកម្រិតថ្នាក់រៀន និងកម្រិតសាលារៀន។ លទ្ធផលតេស្តគឺសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់ ក្នុងការកែលម្អការបង្រៀននៅខែបន្ទាប់។ លទ្ធផលតេស្តនៅចុងត្រីមាស នឹងត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើផែនការបង្រៀននៅត្រីមាសបន្ទាប់។
- ការធ្វើតេស្តនៅចុងឆមាសគឺជា ការអនុវត្តប្រព័ន្ធវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាសិស្សប្រចាំឆមាស នៅកម្រិតសាលារៀន សម្រាប់យកទៅធ្វើផែនការបង្រៀននៅត្រីមាសទី៣ និងផ្តោតការបង្រៀនជួយសិស្សរៀនយឺតនៅក្នុងខែបន្ទាប់ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានក្រុមគោលដៅប្រចាំឆ្នាំ និងប្រៀបធៀបជាមួយលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សកម្រិត (ការិយាល័យអប់រំ) មន្ទីរអប់រំ និងក្រសួងអប់រំ ផ្អែកលើកម្មវិធីសិក្សាលម្អិត។ ការធ្វើតេស្តនៅចុងឆមាស គឺជាការធ្វើតេស្តចុងខែនៃឆមាសផង រួមជាមួយសំណួរតេស្តឆមាសផង។
- ការធ្វើតេស្តស្តង់ដាគឺជាតេស្តដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន ដោយសារ

ការធ្វើតេស្តមានលក្ខខណ្ឌពីរគឺ ១) សំណួរតេស្ត គឺផលិតឡើង ដោយក្រុមគ្រូនៃមុខវិជ្ជា និងសំណួរតេស្តត្រូវបានជ្រើសរើសដោយ ក្រុមបច្ចេកទេសរបស់សាលារៀន និង ២) ការធ្វើតេស្តគឺនៅក្រោម ការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់នាយកសាលារៀន និងក្រុម បច្ចេកទេស មានការចូលរួមពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងសហគមន៍។

៤.៥. សកម្មភាពសព្វគ្រប់នៃការធ្វើតេស្តស្តង់ដារវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្ស

១. ប្រជុំអំពីការធ្វើតេស្តស្តង់ដារវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្ស ជាមួយ មាតាបិតាសិស្ស រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន គ្រូបង្រៀន និងនាយក សាលា។

២. បង្ហាញនូវប្រភេទសំណួរតេស្ត និងរបៀបនៃការរៀបចំសំណួរតេស្ត។

៣. រៀបចំគណៈកម្មការបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងតេស្តសមត្ថភាពសិស្ស និងពិភាក្សាអំពីរបៀបអនុវត្តតេស្ត និងរៀបចំសន្លឹកកិច្ចការតេស្ត។

៤. អនុវត្តជាក់ស្តែងនូវការធ្វើតេស្តវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្ស។

៥. កែកិច្ចការតេស្ត បញ្ចូលទិន្នន័យក្នុងប្រព័ន្ធ គណនាកម្រិត សមត្ថភាពសិស្ស និងពិភាក្សាអំពីការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

៦. ប្រជុំជាមួយមាតាបិតា សិស្ស សហគមន៍ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពី លទ្ធផលតេស្ត និងពិភាក្សាថាភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះជួយសិស្ស។

៧. បិទផ្សាយជាសាធារណៈនូវលទ្ធផលតេស្តនៅទីធ្លាសាលារៀន។

៨. ប្រជុំអំពីការកែលម្អការបង្រៀន ដោយប្រើលទ្ធផលតេស្តស្តង់ដា ពិសេសរៀបចំផែនការបង្រៀនបីខែ ផ្តោតលើការជួយសិស្ស បំពេញគម្លាតសមត្ថភាព។

៩. រៀបចំថ្នាក់រៀនពិសេស ថ្នាក់ជួយសិស្សដែលរៀនយឺតខ្លាំង និង

មធ្យម និងអនុវត្តបង្ហាញនូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនដែលប្រាកដជួយសិស្សបាន។

ផែនការបង្រៀនដោយប្រើលទ្ធផលពីការធ្វើតេស្តស្តង់ដាចំនួន និងភាគរយក្រុមគោលដៅតាមកម្រិតសមត្ថភាព និងតាមត្រីមាស ភាសាខ្មែរ

សិស្សថ្នាក់ទី៧	មូលដ្ឋាន		ត្រីមាស១		ត្រីមាស២		ត្រីមាស៣		ត្រីមាស៤	
	ចំនួន	%	ចំនួន	%	ចំនួន	%	ចំនួន	%	ចំនួន	%
សិស្សធ្លាក់ E				៣០		២០		១០		០
សិស្សជាប់មធ្យម D				២០		១៥		១០		០
សិស្សជាប់ល្អបង្គួរ C				២០		២៥		២៥		២០
សិស្សជាប់ល្អ B				២០		២៥		៣៥		៥០
សិស្សជាប់ល្អប្រសើរ A				១០		១៥		២០		៣០
សិស្សសរុប				១០០		១០០		១០០		១០០

៤.៦. ការលើកទឹកចិត្តសិស្សរៀនយឺត និងការប្រជុំជាមួយមាតាបិតាប្រចាំខែ

- *គ្រូគ្រប់មុខវិជ្ជាជួបផ្ទាល់ជាមួយសិស្សរៀនយឺតជាងគេបំផុតម្នាក់ម្តងៗ ដើម្បីធ្វើសតិអារម្មណ៍ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យសិស្សខំរៀន និងគ្រូបង្ហាញការប្តេជ្ញាចិត្តជួយសិស្សរៀនយឺត។*
- *គ្រូគ្រប់មុខវិជ្ជាជួបជាមួយមាតាបិតាសិស្សរៀនយឺតម្នាក់ម្តងៗ នៅសាលារៀន ឬនៅផ្ទះគាត់ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តគាត់ឱ្យសហការ*

ជាមួយគ្រូ ដើម្បីជួយកូនគាត់។

- នាយកសាលាសហការជាមួយគ្រូប្រចាំថ្នាក់ ធ្វើលិខិតអញ្ជើញជាផ្លូវការ ទៅមាតាបិតាសិស្សរៀនលឿន មកសាលារៀន ដើម្បីលើកសរសើរដល់គាត់ ដែលបានជួយកូនរៀនពូកែ។ បើអាចធ្វើទៅបាន សាលារៀនប្រគល់លិខិតថ្លែងអំណរគុណជូនគាត់។
- នាយកសាលា ដឹកនាំជាគំរូការប្រជុំប្រចាំខែរបស់គ្រូប្រចាំថ្នាក់ និងគ្រូមុខវិជ្ជា ជាមួយមាតាបិតាសិស្សក្នុងថ្នាក់ (ជាពិសេសមាតាបិតាសិស្សរៀនយឺត) ដើម្បីរាយការណ៍ពីលទ្ធផលតេស្តប្រចាំខែ និងការរិះរកវិធានការរួមគ្នា ជួយសិស្សរៀនយឺត និងរៀនលឿនបន្ថែមទៀត។
- នាយកសាលា ប្រជុំជាមួយគ្រូបង្រៀនរៀបចំផែនការបង្រៀន៣ខែ ដោយកំណត់ក្រុមគោលដៅជួយសិស្សរៀនយឺត។
- នាយកសាលារាយការណ៍ប្រចាំខែទៅការិយាល័យអប់រំ និងមន្ទីរអប់រំ អំពីលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សគ្រប់ថ្នាក់ និងគ្រប់មុខវិជ្ជា។

ជំពូកទី ៥

ការសិក្សា និងរង្វាយតម្លៃ ក្នុងសតវត្សទី២១

៥.១. កំណែទម្រង់រង្វាយតម្លៃសិក្សារបស់សិស្ស

ដូចបានចង្អុលបង្ហាញនៅជំពូកទី១រួចហើយថារង្វាយតម្លៃសិក្សាក្នុងសតវត្សទី២១នេះមិនមែនពឹងផ្អែកតែលើរង្វាយតម្លៃតាមដំណាក់កាលឬរង្វាយតម្លៃបែបសរុបតែម្យ៉ាងនោះទេ។ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលសិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងត្រៀមលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងទាំងក្នុងកម្រិតតំបន់និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងប្រែក្លាយទៅជាពលរដ្ឋសកល ការសិក្សានិងរង្វាយតម្លៃសិក្សាតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ សិស្សត្រូវមានគំនិតផ្តួចផ្តើម និងរៀនឱ្យលើសពីក្នុងសៀវភៅ ចំណែកអាណាព្យាបាលត្រូវតាមដាននិងសហការជាមួយសាលាតាមរយៈការចូលរួមប្រជុំពិភាក្សារកដំណោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗដែលជាឧបសគ្គក្នុងការសិក្សា ហើយគ្រូបង្រៀនត្រូវបត់បែនកិច្ចតែងការទៅតាមកម្រិតយល់ដឹង និងសមត្ថភាពចាប់បានរបស់សិស្សម្នាក់ៗ។ ក្នុងន័យនេះ នាយកសាលាមានតួនាទីមិនអាចខ្វះបានក្នុងការសម្របសម្រួល និងចូលរួមអនុវត្តកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំឱ្យទទួលបានលទ្ធផលខ្ពស់។

ភាពជាអ្នកដឹកនាំរង្វាយតម្លៃរបស់នាយកមានចំណុចរួមដូចតទៅ (H.Y. Tan and K. Tan in Wong, Hairon, and Ng, eds, 2019) ៖

ទីមួយ-*នាយកមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ កម្រិតសាលារៀន ជាពិសេសការធ្វើកំណែទម្រង់វង្វាយតម្លៃ ដើម្បីកែលម្អលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។ ជាការពិតសិស្សានុសិស្ស និងមាតាបិតាយកចិត្តទុកដាក់លើលទ្ធផលនៃការប្រឡង ជាពិសេស ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ និងការទទួលបាននិទ្ទេស A ក្នុងការប្រឡង។ ក៏ប៉ុន្តែវិធីសាស្ត្របង្រៀនបែបថ្មី ដែលផ្តោតលើបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១ មិនអាចវាស់វែងបាន តាមរយៈការប្រឡងបានឡើយ។ មានតែគ្រូប្រចាំថ្នាក់ទេ ដែលអាចធ្វើការវាយតម្លៃជាប្រចាំ ដោយផ្តោតលើវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទារបស់សិស្ស។*

ទីពីរ-*វង្វាយតម្លៃមិនអាចបំបែកការសិក្សារៀនសូត្រ ដែលមានចរិតទូលំទូលាយ និងប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។ ដូចនេះ វង្វាយតម្លៃត្រូវតែមានសង្គតិភាព និងប្រទាក់ក្រឡា។ ក្នុងន័យនេះ នាយកត្រូវមានគោលការណ៍ដូចតទៅ ៖ (១) គ្រូត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌវង្វាយតម្លៃឱ្យមានសង្គតិភាព ដើម្បីសម្រួលដល់ការរៀនរបស់សិស្សឱ្យប្រទាក់ក្រឡា និងទូលំទូលាយ (២) គំនិតបន្ថែមទៀតរបស់គ្រូក្នុងការវាយតម្លៃត្រូវបញ្ចូលក្នុងក្របខ័ណ្ឌរួម។*

ទីបី-*ភាពជាអ្នកដឹកនាំវង្វាយតម្លៃ គឺជាលក្ខខណ្ឌមិនអាចខ្វះបានក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ និងការលើកកម្ពស់តម្លៃនៃការអប់រំ។ សាលាត្រូវមានទស្សនវិស័យច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានាថាវង្វាយតម្លៃដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងប្រទាក់ក្រឡាចូលរួមក្នុងការសម្រេចបាននូវទស្សនវិស័យនេះ។*

ទីបួន-*ភាពជាអ្នកដឹកនាំវង្វាយតម្លៃត្រូវត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហា ដែលគ្រូអាចមានការលំបាក ក្នុងផ្លាស់ប្តូរវិធីវង្វាយតម្លៃពីការប្រឡងទៅវង្វាយតម្លៃសិស្សតាមវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា ដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ។*

ការកែលម្អវិធីសាស្ត្របង្រៀន
នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី (NGS)

សមាសភាគអប់រំ	សតវត្សទី២០	សតវត្សទី២១
▪ ទស្សនាទានអប់រំ	▪ ការផ្ទេរព័ត៌មាន ▪ ការសិក្សាអកម្ម ▪ ការទន្ទេញចាំមាត់	▪ រៀនដើម្បីចេះរៀន ▪ ការសិក្សាសកម្ម ▪ ការសិក្សាផ្តោតលើបញ្ញត្តិ
▪ កម្មវិធីសិក្សា	▪ ស្តង់ដា ▪ ផ្តោតលើសៀវភៅ	▪ ជាបុគ្គល ▪ ផ្តោតលើបញ្ញត្តិ ▪ ការស្រាវជ្រាវ ▪ រៀនលើសពីសៀវភៅ
▪ វង្វាយតម្លៃសិក្សា	▪ ផ្តោតលើការធ្វើតេស្ត	▪ ផ្តោតលើសមត្ថភាព
▪ ការរៀបចំថ្នាក់រៀន	▪ ស្តង់ដា ▪ សិស្សអង្គុយជាជួរ	▪ ការរៀបចំតុកៅអីទៅតាមវិធីសាស្ត្របង្រៀន ▪ រៀបចំដើម្បីរៀនជាក្រុម
▪ ការរៀបចំសាលារៀន	▪ ទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាល	▪ រៀបចំតាមបណ្តាញ និងទំនាក់ទំនង
▪ ទស្សនវិជ្ជាអប់រំ	▪ អនុវត្តតាមការណែនាំ ▪ គោរពបទបញ្ជា ▪ មានឯកភាព	▪ ការសិក្សាមានលក្ខណៈរស់រវើក ▪ ការសិក្សាដោយបត់បែន ▪ នវានុវត្តន៍
▪ ស្ថាបត្យកម្មសាលារៀន	▪ ឯកសណ្ឋាន ▪ ស្តង់ដា	▪ មានភាពរស់រវើក ▪ គ្មានស្តង់ដា

ក្របខ័ណ្ឌបង្រៀនស្ថាបនានិយម

ទស្សនវិជ្ជា	វិធីសាស្ត្រ	បច្ចេកទេស
ស្ថាបនានិយម គឺជាវិធីសាស្ត្រ ដែលតម្រូវឱ្យគ្រូ និងសិស្សត្រូវស្ថាបនា ឬស្វែងរកចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯង ដោយផ្ដោតលើបទពិសោធរបស់អ្នកសិក្សា	**វិធីសាស្ត្រគម្រោង**	▪ ការកំណត់គម្រោង ▪ សិស្សរៀនជាក្រុម ▪ សិស្សស្រាវជ្រាវ ▪ សិស្សធ្វើបទបង្ហាញ
	វិធីសាស្ត្ររៀនតាមបែបរិះរក	▪ សិស្សកំណត់បញ្ហាដែលគេចង់រិះរក ▪ សិស្សស្រាវជ្រាវ ▪ សិស្សធ្វើបទបង្ហាញ ▪ សិស្សស្រាវជ្រាវ ▪ សិស្សឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណើរការដែលទទួលលទ្ធផល និងមិនទទួលលទ្ធផល
	វិធីសាស្ត្ររៀនតាមបែបរិះរក	▪ ជំហានទី១ ៖ ឈ្វេងយល់ពីមេរៀន និងកំណត់បញ្ហា ▪ ជំហានទី២ ៖ សិស្សលើកឡើងពីអ្វីដែលខ្លួនដឹង ▪ ជំហានទី៣ ៖ សិស្សកំណត់ពីបញ្ហា ▪ ជំហានទី៤ ៖ សិស្សស្រាវជ្រាវចំណេះដឹង ▪ ជំហានទី៥ ៖ សិស្សរកដំណោះស្រាយ ▪ ជំហានទី៦ ៖ សិស្សធ្វើបទបង្ហាញ និងគាំទ្រដំណោះស្រាយ ▪ ជំហានទី៧ ៖ សិស្សពិនិត្យសមិទ្ធផល

ការសិក្សាបែបគម្រោង

- *ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានដាក់ឱ្យអនុវត្តការសិក្សាបែបគម្រោង។*

គោលបំណង ៖

- *ការបង្រៀនមានប្រសិទ្ធភាព ដោយឱ្យសិស្សអនុវត្តការសិក្សាបែបគម្រោង តាមប្រធានបទពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបង្កើតនូវផលិតផលខិតបណ្ណ កម្រងរូបភាព ថតសំឡេង បទបង្ហាញ ក្រាហ្វិក*

របាយការណ៍ ចងក្រងឯកសារ។ល។ ហើយសមិទ្ធផលត្រូវបានធ្វើបទបង្ហាញដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។

- សមត្ថភាពសំខាន់ៗដែលសិក្ខាកាមទទួលបាន ៖

១. ទស្សនៈថ្មីនៃការសិក្សារបស់សិស្ស និងការរៀនពិតប្រាកដ

២. របៀបចំផែនការអនុវត្ត «ការសិក្សាបែបគម្រោង» និងការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស

៣. ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈផ្ទាល់ខ្លួន

៤. ការបង្ហាញសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តគម្រោងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និង

៥. ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ក្នុងការបង្រៀន និងរៀនដែលជំរុញឱ្យមានការសិក្សាដោយឯករាជ្យ (កុំព្យូទ័រ ថាប់ប្លែត។ល។)។

៥.២. ការសិក្សាបែបគម្រោង

លទ្ធផលរំពឹងទុក ៖

ចំពោះគ្រូបង្រៀន ៖

- មានផែនការការងារគម្រោងនិងក្លឹបមុខវិជ្ជា
- អនុវត្តការងារគម្រោងនិងក្លឹបមុខវិជ្ជារបស់ខ្លួន
- អភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនលើបច្ចេកទេសបង្រៀន
- មានបំណិនក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ដែលមានស្រាប់ក្នុងសាលារៀនរបស់ខ្លួន។

ចំពោះសិស្ស ៖

- សប្បាយរីករាយក្នុងការសិក្សានិងទទួលបានការសិក្សាពិតប្រាកដ
- មានជំនាញសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងធ្វើបទបង្ហាញ
- អភិវឌ្ឍបំណិនទូទៅ និងមានឥរិយាបថសមស្រប
- អនុវត្តការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT។

កត្តាដែលនាំឱ្យមានការរៀនពិប្រាកដ ៖

- ការឆ្លុះបញ្ចាំងពីការរៀន
- សំណួររិះរកនិងស្វែងយល់បន្ថែម
- សំណួរដែលមានការគិតកម្រិតខ្ពស់
- ការរៀនពីដំណោះស្រាយបញ្ហា
- ការរៀនជាបណ្ដាញនិងជាលំនាំអេកូឡូស៊ី ៖ ការភ្ជាប់គំនិតផ្ទាល់ខ្លួននិងបទពិសោធន៍របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ទាក់ទងទៅនឹងការពង្រីក ការកែប្រែរចនាសម្ព័ន្ធនិងការផ្លាស់ប្ដូរគំនិតចាស់ តាមរយៈការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ។

លទ្ធផលសិក្សា ៖ តាមរយៈការសិក្សាបែបគម្រោង លទ្ធផលសិក្សា គឺការអនុវត្ត ចំណេះដឹង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង កិច្ចសហការ ភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា និងការរៀនដោយម្ចាស់ការ ការធ្វើការជាក្រុម ការឆ្លុះបញ្ចាំងផ្ទាល់ខ្លួន ការធ្វើអន្តរកម្មរវាងផ្នែក ឬមុខវិជ្ជាជាច្រើនមិនមែនផ្ដោតលើតែផ្នែកមួយ ឬមុខវិជ្ជាមួយឡើយ។

ប្រភេទនៃការសិក្សាបែបគម្រោង

ប្រធានបទអាចជា ៖

- ព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រាសាទដែលមានក្នុងមូលដ្ឋាន ទីកន្លែងប្រវត្តិសាស្ត្រ ឈ្មោះភូមិឬក៏ដកស្រង់ប្រធានបទក្នុងកម្មវិធីសិក្សា...) អាចធ្វើជាក្លឹបមុខវិជ្ជា។
- វប្បធម៌ស ប្រពៃណី (របាំ សិល្បៈ បុណ្យទាន ឬក៏ដកស្រង់ប្រធានបទ ក្នុងកម្មវិធីសិក្សា...)។
- របកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រ (និយាយអំពីកព និយាយអំពីការវិវឌ្ឍ មនុស្ស សត្វ ជំងឺ ប្រព័ន្ធគ្រោងឆ្អឹងមនុស្ស សូរ្យគ្រាស ឬក៏ដកស្រង់ប្រធានបទក្នុងកម្មវិធីសិក្សា...)
- រៀបចំពិសោធន៍វិទ្យាសាស្ត្រ (គីមីវិទ្យា រូបវិទ្យា...) អាចធ្វើជាក្លឹបមុខវិជ្ជា។

- *មេរៀនតាមមុខវិជ្ជាដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា (ភាសារខ្មែរ/អង់គ្លេស ៖ អានអត្ថបទដោយប្រើល្បឿនបានត្រឹមត្រូវ ការពន្យល់ពាក្យពិបាក ការរកវេវចនសព្ទ...) អាចធ្វើជាក្វីបមុខវិជ្ជា។*

៥.៣. វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃសិក្សានៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី (NGS) «គោលនយោបាយវាយតម្លៃសិស្ស»

តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអង្គការខេប (KAPE) សាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានដាក់ចេញនៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ ២០២៣ នូវ «គោលនយោបាយវាយតម្លៃសិស្ស» ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ការអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្របង្រៀនសម្រាប់សតវត្សទី២១ ដែលតម្រូវឱ្យសិស្សសិក្សានៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធ ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងឌីជីថល។

«គោលនយោបាយវាយតម្លៃសិស្ស» កាត់បន្ថយការផ្តោតខ្លាំងពេកលើការប្រឡង និងការសិក្សាដើម្បីធ្វើតេស្ត ដើម្បីបង្កើតនូវវប្បធម៌សិក្សាថ្មីដែលផ្តោតលើសមត្ថភាពពេញលេញរបស់សិស្ស ដែលត្រូវមាននូវ ៖ (១) វិជ្ជាសម្បទា (២) បំណិនសម្បទា (៣) ចរិយាសម្បទា រួមទាំងសីលធម៌ សុជីវធម៌ជាពលរដ្ឋល្អ និងជាពលរដ្ឋសាកលល្អ។

គោលការណ៍នៃវាយតម្លៃ

គោលការណ៍ទី១ *៖ ប្រើវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃសម្បូណ៌បែប ៖ តុល្យភាពរវាងការវាយតម្លៃតាមដំណាក់កាល និងការវាយតម្លៃសរុប និងប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសផ្សេងៗ (សំណួរបើក សំណួរបិទ ការសរសេរតែងសេចក្តី ការសិក្សាគម្រោង ។ល។)។*

គោលការណ៍ទី២ *៖ សារសំខាន់នៃកំហុស ដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការកែលម្អ។*

គោលការណ៍ទី៣ ៖ តួនាទីនៃមតិយោបល់ត្រឡប់ស្ថាបនា ដោយគ្រូត្រូវផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យប្រឹងរៀន។

គោលការណ៍ទី៤ ៖ រង្វាយតម្លៃជាមធ្យោបាយ មិនមែនគោលដៅទេ។ គ្រូត្រូវប្រើប្រាស់រង្វាយតម្លៃ ដើម្បីកែលម្អ។

គោលការណ៍ទី៥ ៖ កាត់បន្ថយការប្រៀបធៀបរវាងសិស្ស និងការប្រណាំងប្រជែងខ្លាំង ដើម្បីចៀសវាងការបាក់ទឹកចិត្ត និងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស។

ការដាក់ពិន្ទុ

ការដាក់ពិន្ទុត្រូវប្រើប្រាស់រង្វាស់ពី១ ដល់១០ ដែលពិន្ទុ ៥ គឺការកំណត់ជាប់ ឬធ្លាក់ ហើយគ្រូមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្លាំងពេកនូវការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស។

ការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (Rubrics) *៖ គ្រូត្រូវរៀបចំតារាងរង្វាយតម្លៃ ដោយពិនិត្យលើបំណិនផ្សេងៗរបស់សិស្ស ៖ ដូចជាការតស៊ូមតិ ការពិភាក្សា ការធ្វើបទបង្ហាញ ការបង្កើតថ្មី ការត្រិះរិះពិចារណា ការដោះស្រាយបញ្ហា។ល។*

ភាពទន់ភ្លន់ក្នុងការដាក់ពិន្ទុ ៖ គ្រូត្រូវផ្តោតលើការលើកទឹកចិត្តឱ្យសិស្សខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ ដើម្បីសម្រេចទៅតាមគោលដៅ ដោយបង្ហាញការខិតខំប្រឹងប្រែងឈានទៅសម្រេចបាននូវលទ្ធផលសិក្សា ជាជាងផ្តោតតែលើពិន្ទុដែលទទួលបាន។

ឧបករណ៍រង្វាយតម្លៃ

១. ការប្រើប្រាស់តេស្តសរសេរ ៖ ការធ្វើតេស្តដោយសរសេរអាចវាស់វែងចំណេះដឹងរបស់សិស្សទៅតាមស្តង់ដាមួយជាក់លាក់ ដូចជា នៅក្នុងសាលារៀន និងនៅពេលបញ្ចប់ភូមិសិក្សា ដូចជាការប្រឡង កម្រិតសាលារៀន ឬការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការធ្វើតេស្តដោយសរសេរ

នេះមានចំណុចខ្សោយ ដោយមិនអាចវាស់វែងចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពទូលំទូលាយរបស់សិស្ស។ ការប្រើប្រាស់សំណួរពហុជម្រើសត្រូវផ្ដោតលើបំណិនគិតកម្រិតទាប (ការចងចាំ ការយល់ និងការអនុវត្ត) ចំណែកការប្រើប្រាស់ការតែងសេចក្ដីត្រូវផ្ដោតលើបំណិនគិតកម្រិតខ្ពស់ (ការវិភាគ និងការវាយតម្លៃ)។

២. **ការដាក់កិច្ចការឱ្យធ្វើនៅផ្ទះ ៖** លើកទឹកចិត្តឱ្យសិស្សចេះស្រាវជ្រាវ ចេះគិតដោយបង្កើតថ្មី និងការអនុវត្តនូវចំណេះដឹងរបស់សិស្ស។

៣. **វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃក្រៅពីការធ្វើតេស្ត ៖** ការរៀបចំគម្រោងការធ្វើពិព័រណ៍ ការចូលរួមក្លឹបសិក្សា ការតស៊ូមតិ ការធ្វើបទបង្ហាញជាដើមដែរ។

៤. **ការធ្វើតេស្តតាមបែបបច្ចេកវិទ្យា ៖** ការប្រើបច្ចេកវិទ្យាក្នុងការធ្វើតេស្ត។

វាយតម្លៃការសិក្សាបែបគម្រោង

ការវាយតម្លៃគម្រោងមានពីរផ្នែកសំខាន់ៗ ៖

១. ការវាយតម្លៃលើការទទួលបានព័ត៌មាននិងប្រមូលទិន្នន័យរបស់សិស្ស ដើម្បីបង្កើតផលិតផលចុងក្រោយ ឬការអនុវត្តរបស់សិស្ស ដោយសួរសំណួរមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- តើសិស្សអាចបង្កើតសំណួរសមស្រប ដើម្បីផ្ដោតលើការស្រាវជ្រាវដែរឬទេ?
- តើគេអាចរកព័ត៌មានថ្មីៗ ដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទរបស់គេដែរឬទេ?
- តើគេមានបានដកស្រង់គំនិតអ្នកជំនាញដែរឬទេ?
- តើគេអាចវែកញែករវាងហេតុការណ៍និងមតិយោបល់ដែរឬទេ?
- តើគេអាចបំប្លែងទិន្នន័យរបស់គេជាតារាង ក្រាហ្វិក ដ្យាក្រាម... ដែរឬទេ?

- *តើគេអាចញែករវាងទិន្នន័យដែលមានស្រាប់និងទិន្នន័យបឋមដែរឬទេ?*
- *តើគេបានប្រើឯកសារយោងរបស់អ្នកនិពន្ធដែលគេបានដកស្រង់ត្រឹមត្រូវដែរឬទេ?*

២. ការវាយតម្លៃផលិតផលចុងក្រោយ ឬការប្រតិបត្តិរបស់សិស្សនៅពេលដែលគេបង្ហាញនិងធ្វើការបកស្រាយ អ្នកវាយតម្លៃគួរសួរសំណួរមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- *តើសិស្សអាចបង្កើតឯកសារស្រាវជ្រាវដោយមានភាពទាក់ទាញដែរឬទេ?*
- *តើសិស្សមានទំនុកចិត្តក្នុងការឡើងធ្វើបទបង្ហាញដែរឬទេ?*
- *តើគេអាចបង្ហាញគំនិតរបស់គេនៅក្នុងទម្រង់នៃការជជែកវែកញែកនិងមានការគាំទ្រមតិស្រប មតិផ្ទុយដែរឬទេ?*
- *តើគេមានប្រើទិន្នន័យបឋមនិងទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ដើម្បីគាំទ្រការស្រាវជ្រាវរបស់គេបានសមស្របដែរឬទេ?*
- *តើអំណះអំណាងរបស់ពួកគេមានហេតុផលនិងតក្កដែរឬទេ?*
- *តើគេបង្ហាញគំនិតរបស់គេទៅតាមលំដាប់លំដោយដែរឬទេ?*

ការវាយតម្លៃក្នុងការសិក្សាអក្សរសិល្ប៍

លំហាត់ ៖ ចូរអានសៀវភៅ «To Kill a Mockingbird»

- *អ្នកត្រូវសរសេរអត្ថបទវិភាគពីសៀវភៅដែលបានអាន ដែលត្រូវប្រើពាក្យពី៥០០ពាក្យទៅ១០០០ពាក្យ។*
- *១) ត្រូវរក និងពិភាក្សាពីប្រធានបទនៃសៀវភៅ តួអង្គសំខាន់ៗ និងស្ថានភាពនៅក្នុងសៀវភៅ។*
- *២) ផ្សារភ្ជាប់រឿងនៅក្នុងសៀវភៅ ទៅនឹងបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក។*

តារាងវាយតម្លៃ

ឈ្មោះគ្រូ	A គំនិត និង ខ្លឹមសារ	B ការរៀបចំ គំនិត	C របៀបសរសេរ និងភាសា	ពិន្ទុសរុប/30	កម្មវិធី ពាក់កណ្ដាលឆ្នាំ

៥.៤.ការវាយតម្លៃក្នុងការសិក្សាអក្សរសិល្ប៍

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ A

១. តើសិស្សសរសេរពីប្រធានបទនៅក្នុងសៀវភៅ ដោយប្រើប្រាស់គំនិតផ្ទាល់ខ្លួនបានពេញលេញដែរឬទេ?

២. តើសិស្សប្រើប្រាស់នូវគំនិតផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីពន្យល់ និងភ្ជាប់គំនិតរបស់ខ្លួន ជាមួយប្រធានបទនៅក្នុងសៀវភៅដែរឬទេ?

៣. តើសិស្សបានឆ្លើយនឹងសំណួរ ៖ «តើប្រធានបទនេះមានឥទ្ធិពលយ៉ាងដូចម្ដេចលើរូបខ្ញុំដែរឬទេ?» តើចម្លើយបានពេញលេញដែរឬទេ? តើអ្នកចង់ឃើញចម្លើយលម្អិតផ្សេងទៀតដែរឬទេ?

តើសិស្សបានប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍ ដើម្បីលើកជាឧទាហរណ៍ និងពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៅក្នុងសៀវភៅ និងនៅក្នុងជីវិតដែរឬទេ?

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ B

១. តើអត្ថបទវិភាគរៀបចំសរសេរ ដោយបង្ហាញពីគំនិតចំនួន ១ សសេរនៅក្នុងកថាខណ្ឌមួយដែរឬទេ?

២. តើសិស្សសរសេរដោយចេះភ្ជាប់កថាខណ្ឌមួយ ឬគំនិតមួយទៅកថាខណ្ឌឬគំនិតមួយទៀតដែរឬទេ?

៣. តើរចនាសម្ព័ន្ធនៃអត្ថបទសំណេរងាយស្រួលក្នុងការអានដែរឬទេ?

៥.៥. ការវាយតម្លៃសិស្ស

១. តើសិស្សចេះសរសេរក្នុងសេចក្ដីផ្ដើម ដោយប្រើពាក្យពេចន៍ដើម្បីទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកអានដែរឬទេ?

២. នៅក្នុងសេចក្ដីសន្និដ្ឋានផ្នែកខាងក្រោយ តើសិស្សចេះសំយោគគំនិត វាយតម្លៃ និងធ្វើការសន្និដ្ឋានដែរឬទេ?

៣. តើសិស្សបានមើលអត្ថបទរបស់ខ្លួនឡើងវិញ ដើម្បីកែអក្ខរាវិរុទ្ធ និងកំហុសវេយ្យាករណ៍ដែរឬទេ?

៤. តើសិស្សបានប្រើពាក្យសម្ដីបែបដែរឬទេ?

៥. ការផ្ដល់យោបល់ផ្សេងទៀត ដើម្បីជួយសិស្សក្នុងការសរសេរ។

៥.៦.ការវាយតម្លៃក្នុងការសិក្សាអក្សរសិល្ប៍

***វិមលា** រៀនភាសាអង់គ្លេស និងទទួលបានលទ្ធល្អប្រសើរណាស់នៅក្នុងឆមាសនេះ។ គាត់ចេះគ្រាប់តាមអ្នកនិពន្ធ ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា គាត់អាចកំណត់បានច្បាស់នូវចំណុចសំខាន់ៗនៃរបៀបសរសេររបស់អ្នកនិពន្ធ ហើយប្រើប្រាស់របៀបសរសេរនេះ ដើម្បីស្វែងរកគំនិតពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនិពន្ធ។ យើងត្រូវស្ងើចសរសើរគាត់ ដែលបានធ្វើកិច្ចការនេះបានយ៉ាងល្អឥតខ្ចោះ។*

***វិមលា** បានសរសេរចម្លើយ និងរៀបចំគម្រោងតែងសេចក្ដីបានយ៉ាងជោគជ័យ ដែលបង្ហាញនូវការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់គាត់ ក្នុងការពន្យល់ពីគំនិត ដែលគាត់ពិចារណាបានយ៉ាងល្អ។*

***វិមលា** តែងតែត្រៀមអានសៀវភៅសម្រាប់ពិភាក្សាក្នុងថ្នាក់រៀនជានិច្ច ហើយមតិយោបល់ ដែលគាត់បានលើកឡើងបង្ហាញថាគាត់គិតពីរឿងនេះបានយ៉ាងស៊ីជម្រៅ។*

នៅពេលចូលរៀនក្នុងមេរៀននៃឆមាសខាងមុខ ដែលផ្ដោតលើការបញ្ចេញមតិយោបល់ និងការវិភាគអក្សរសិល្ប៍ វិមលា ត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីក្លាយទៅជាសិស្សឯករាជ្យជាងមុនម្នាក់ ដែលអាចពន្យល់ និង

អធិប្បាយនូវគំនិតរបស់គាត់ដែលសរសេរ។ ភាពឯករាជ្យនេះចាំបាច់ណាស់ នៅពេលដែល វិមលា បន្តរៀនថ្នាក់លើទៀត។ម្យ៉ាងទៀត វិមលា ត្រូវពិចារណា ចូលរួមឱ្យបានខ្លាំងក្លាក្នុងការពិភាក្សា ក្នុងថ្នាក់រៀន ដើម្បីជួយរៀបចំគំនិត និងជួយកែលម្អគំនិតរបស់មិត្តរួមថ្នាក់។

វិមលា តែងតែអនុវត្តជាប់ជានិច្ច និងបានធ្វើកិច្ចការខាងផ្នែកភាសា អង់គ្លេស និងបង្ហាញពីការតាំងចិត្តយ៉ាងមោះមុត ដើម្បីកែលម្អកម្រិតចំណេះ ដឹងភាសាអង់គ្លេស។

៥.៧. ការវាយតម្លៃក្នុងការរិះរកក្នុងការរៀនវិទ្យាសាស្ត្រ

ការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រតាមបែបរិះរក

កម្រិតសមត្ថភាព	ពិពណ៌នា
០	សិស្សសម្រេចមិនបានតាមស្តង់ដារដែលពិពណ៌នាខាងក្រោម
១-២	សិស្សព្យាយាមកំណត់គោលដៅនៃការអង្កេត និងលើកឡើងពីអញ្ញត្រ តែមិនបានពេញលេញ ឬមិនបានសិក្សាពេញលេញ។ វិធីសាស្ត្រដែលសិស្សបានស្នើឡើងមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតែមួយផ្នែកប៉ុណ្ណោះ។ សិស្សមិនបានវាយតម្លៃពីវិធីសាស្ត្រ ឬ វាយតម្លៃមិនបានពេញលេញ។
៣-៤	សិស្សបានកំណត់គោលដៅនៃការអង្កេត និងផ្តល់ការពន្យល់ តែការរៀបចំមិនបានពេញលេញ។ សិស្សបានលើកឡើងពីរូបមន្ត និងអញ្ញត្របានខ្លះ និងបានពិពណ៌នាពីរបៀបសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ វិធីសាស្ត្រដែលសិស្សបានស្នើឡើងមានលក្ខណៈពេញលេញ និងរួមបញ្ចូលការប្រើប្រាស់សម្ភារៈ និងឧបករណ៍បានត្រឹមត្រូវ។ សិស្សបានវាយតម្លៃពីវិធីសាស្ត្រ តែការវាយតម្លៃមិនបានពេញលេញ។
៥-៦	សិស្សបានកំណត់គោលដៅនៃការអង្កេត និងលើកឡើងពីសម្មតិកម្មដែលអាចធ្វើតេស្តបាន និងផ្តល់ការពន្យល់ ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រត្រិះរិះតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ សិស្សបានកំណត់អញ្ញត្រសមស្រប និងបានពន្យល់ពីរបៀបប្រើប្រាស់បញ្ញត្តិនេះ។ សិស្សបានវាយតម្លៃពីវិធីសាស្ត្រ និងបានផ្តល់យោបល់លើភាពទុកចិត្តនៃវិធីសាស្ត្រ។ សិស្សបានស្នើពីវិធីក្នុងការកែលម្អ និងផ្តល់យោបល់ ដើម្បីធ្វើការត្រិះរិះបន្ថែមទៀត បើចាំបាច់។
ការវាយតម្លៃរបស់គ្រូ	មូលវិចារ ៖ធ្វើបានល្អណាស់ វិមលា ! ធ្វើការសិក្សាបានហ្មត់ចត់។ សូមបន្តដូចនេះទៀត។ កម្រិតសមត្ថភាព ៖ ៦

ស្នាដៃរបស់អ្នកនិពន្ធ

១- L'Économie du Cambodge : La lutte pour le développement, 2005

២- Essais économiques, 2007

៣- Les finances publiques du Cambodge, 2007

៤- Cambodia: Recent Macroeconomic and Financial Sector Development, 2008

៥- Three Essays on Macroeconomic Management of Cambodia, 2008

៦- Introduction to Insurance, 2008

៧- *ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច - ឆ្នាំ២០០៩*

៨- Public Finance in Cambodia, 2009

៩- *ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ - ឆ្នាំ២០០៩*

១០- *ប្រាសាទព្រះវិហារ - ឆ្នាំ២០០៩*

១១- Cambodian Economy: Chartering the Course of a Brighter Future. A Survey of Progress, Problems and Prospects, 2009

១២- L'économie du Cambodge: Nouvelles frontières du développement socio-économique, 2010

១៣- Regards sur le différend maritime khméro-thaïlandais à la lumière de la jurisprudence internationale, 2012

១៤- *ទស្សនាទានស្តីពីវិវាទព្រំដែនសមុទ្ររវាងកម្ពុជា និងថៃឡង់ដ៍ ក្នុងបរិបទនៃយុត្តិការអន្តរជាតិ - ឆ្នាំ២០១៣*

១៥- *សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ៖ មាគ៌ាឆ្ពោះទៅរកអនាគតដ៏ភ្លឺស្វាង ៖ វឌ្ឍនភាព បញ្ហាប្រឈម និងទស្សនវិស័យទៅអនាគត - ឆ្នាំ២០១៥*

១៦- *កំណែទម្រង់វិស័យអប់រំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ៖ មាគ៌ាឆ្ពោះទៅរកសង្គមពុទ្ធិ និងវិបុលភាព - ឆ្នាំ២០១៦*

១៧- គោលនយោបាយទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រទេសនៃប្រទេសកម្ពុជា នាសម័យទំនើបនៅសម័យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា(ទសវត្សរ៍ ឆ្នាំ១៩៨០) - ឆ្នាំ២០១៧
១៨- នីតិអន្តរជាតិសេដ្ឋកិច្ច - ឆ្នាំ២០១៧
១៩- Series of Lectures in Public International Law, 2018
២០- សិក្សាសង្ខេបស្តីពីទស្សនវិជ្ជា - ឆ្នាំ២០១៨
២១- Droit International Économique, 2018
២២- Education Reform in Cambodia, 2018
២៣- វិភាគទាននៃការសិក្សាអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរក្នុងការលើកកម្ពស់អំណាននៅកម្ពុជា - ឆ្នាំ២០១៩
២៤- ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ក្នុងបរិបទសកលលោក - ឆ្នាំ ២០១៩
២៥- កំណាព្យអប់រំ ៖ សម្រាប់ទិវាគ្រូបង្រៀន ៥តុលា -ឆ្នាំ២០១៩
២៦- 31 Lectures on The International Law of the Sea 2019
២៧- អក្សរសិល្ប៍ និងភាសាខ្មែរសម័យមុនអង្គរ និងសម័យអង្គរ តាមរយៈសិលាចារឹក-ឆ្នាំ២០២០
២៨- កំណាព្យអប់រំ ៖ អារ្យធម៌ខ្មែរ -ឆ្នាំ២០២០
២៩-កំណែទម្រង់សាលារៀននៅកម្ពុជា - ឆ្នាំ២០២០
៣០- ជំនួយស្មារតីសម្រាប់សិស្សថ្នាក់ទី១២ - គណិតវិទ្យា-ឆ្នាំ២០២០
៣១- ទស្សនវិជ្ជា និងទ្រឹស្តីស្តីពីការអប់រំ - ឆ្នាំ២០២១
៣២- អក្សរសិល្ប៍ និងភាសាខ្មែរកណ្តាល តាមរយៈសិលាចារឹកនគរវត្ត -ឆ្នាំ២០២១
៣៣- បាឋកថាទិវាគ្រូបង្រៀន បរិវត្តកម្មឌីជីថលនៃការអប់រំ បំណិនសតវត្សរ៍ទី២១ និងកំណែទម្រង់វិធីសាស្ត្របង្រៀន-ឆ្នាំ២០២១
៣៤- បាឋកថាទិវាជាតិអំណាន ការអភិវឌ្ឍភាសា និងទ្រឹស្តីនៃការអភិវឌ្ឍ

កុមារ -២០២២

៣៥-ឈ្វេងយល់អំពីអាស៊ាន តួនាទីច្បាប់ និងវិស័យអប់រំក្នុងសមាហរណកម្មអាស៊ាន ២០២២